

Tribuna școlii

Revistă editată de
Ministerul Educației și Învățământului
și Uniunea Sindicatelor
din Învățământ, Știință și Cultură

Anul XI (XXXII) Nr. 228 (1314)

Sîmbătă 13 iunie 1981

8 pagini — 1 leu

PREGĂTIREA FORȚEI DE MUNCĂ

Expresie a îmbinării muncii cu învățătura

AURUL CÎMPIILOR

Cîmpiile își pîrguie în spice bobul de aur al grînelor. Iar mâine, va fi zi de sărbătoare a recoltei la învățatură pentru cîteva milioane de elevi din școlile primare și gimnaziale. Va fi o zi de bucurie și de neuitat, mai ales pentru elevii cei mai buni dintre cei mai buni, pentru că serbarea de sfîrșit de an școlar este o sărbătoare a muncii de învățatură depusă de elevi, ea însăși rod al muncii dascălilor lor.

În fața elevilor care au încheiat astăzi anul școlar se deschid larg porțile vacanței dincolo de care drumurile duc spre tabere și drumeție prin plaiurile fermecătoare ale țării și prin peisajul înnoirilor noastre socialiste, duc spre terenurile de sport și spre apele mării, spre riurile și lacurile, duc spre raftul unde o carte a așteptat să treacă recapitulările finale pentru a-i veni rîndul să fie citită cu înfrigurare de la prima pînă la ultima filă, duc spre nenumărate alte dorințe și aspirații pe care copiii zilelor noastre le pot nu numai visa, dar și împlini.

În zilele de vacanță, însă, copilul nu înțează să crească fizic și nici nu stă pe loc în dezvoltarea sa spirituală. De aceea este foarte important să le asigurăm tuturor copiilor aflați în vacanță condiții de mișcare și de continuare a procesului educării lor, de bună seamă, cu totul diferite de cele incluse în programele de învățatură din timpul anului școlar. Sînt și unii elevi care au întâmpinat greutăți la învățatură în timpul anului școlar, care nu au reușit să recupereze rămănerile în urmă la unele discipline sau doar la unele capitole ale acestora, care, insuficient îndrumați, nu au depus întreaga străduință solicitată pentru obținerea unor rezultate la nivelul programelor analitice care au rămas corigenți. Pentru ca vacanța să însemne și pentru acești copii reconfortare în vederea viitorului an școlar, este absolut necesar — așa cum a recomandat conducerea ministerului nostru — să fie sprijiniți de cadrele didactice, împreună cu organizațiile U.T.C. și de pionieri, prin organizarea de meditații și consultații în școli, în cluburile de vacanță și în tabere, spre a împlini cât mai firesc odihna cu recuperarea rămănerilor în urmă la învățatură.

Vara este anotimpul grînelor, al recoltării cerealelor și al unui mare număr de lucrări de întreținere a culturilor. Secretarul general al partidului a cerut, cu prilejul unei recente constatări de lucru la C.C. al P.C.R., ca recolta acestui an să fie strînsă într-un timp cât mai scurt și fără pierderi. Elevii și cadrele didactice din întreaga țară se vor afla — ca în fiecare an — pe cîmpiile pline de aurul grînelor, răspunzînd cerinței ca recoltele să se afle cât mai grabnic în hambare și vor participa la lucrări în agricultură ce impun nu numai termene scurte, ci și lucrări pe mari suprafețe de teren.

În aceste zile de sărbătoare școlară la care iau parte cîteva milioane de elevi, să ne gîndim și la aurul cîmpiilor, la investiția de educație pe care o putem realiza, culegîndu-l — dascăli și elevi — fără a se pierde un singur bob.

„TRIBUNA ȘCOLII”

În pagina a 8-a

PERFEȚIONAREA — CONDIȚIE PERMANENTĂ A EDUCATORULUI

Concluzii și sarcini pe marginea unui schimb de experiență cu directorii caselor personalului didactic

În cadrul acțiunilor de pregătire temeinică a tinerelor generații prin crearea celor mai largi și mai bune condiții de studii, în anul școlar 1981—1982 se vor extinde posibilitățile de cuprindere la cursurile liceale serale a tuturor oamenilor muncii încadrați în producție care doresc să-și desăvîrșească pregătirea generală și profesională.

În comune va crește numărul școlilor care vor avea și treapta I liceală de la 1988 la 1716 unități școlare, ceea ce reprezintă cea mai mare creștere înregistrată în învățămîntul românesc de o categorie de unități școlare. Pe baza acestei măsuri, peste 64,5 la sută din totalul comunelor din țara noastră vor avea clase de elevi în prima treaptă de liceu, se înfăptuiește, astfel, în continuare, unul din cele mai moderne principii ale școlii contemporane, de a apropia școala de elev, de locuință și de locul său de muncă, astfel încît elevii să stea în familiile lor și să învețe la ei în comună, să nu mai apeleze la mijloace de transport în comun, creîndu-se posibilitatea să aibă mai mult timp pentru învățatură și, deci, să învețe mai bine.

Este de cea mai mare însemnătate ca, în această perioadă, cadrele didactice să orienteze absolvenții claselor a VIII-a către treapta I liceală, care va funcționa în comune în viitorul an școlar, precum și să îndrume tinerii către integrarea în producție, concomitent cu înscrierea lor la învățămîntul seral.

Flori pentru dascălii mei...

Există o zi, pentru care simt nevoia să privesc mai intens în urmă, la anii de școală, la anii aceia minunați ai copilăriei și adolescenței mele, pentru a revedea cu nostalgie și plăcere, chipurile dragi ale dascălilor din școala generală și din liceu. Și toate bucuriile trăite atunci, se revarsă torent, redesteptînd clipe neasemuit de frumoase, pe care numai amintirile sînt în stare să le ofere cu atîta mărinimie...

Văd chipul blînd al învățătoarei, aplecîndu-se cu înțelegeri și căldură spre trupul mic al școlarului ce se trudește să iasă biruitor în lupta cu abecedarul și cu tabla adunării. Și-mi înundă sufletul bucuria, atît de explicabilă acum cînd eu însămi sînt tînră învățătoare, după primul meu an de muncă la catedră, cînd fiorul dragostei pentru această neasemuit de frumoasă meserie, l-am simțit din prima zi de școală. Mai tîrziu, exemplul de dăruire și devotament al primului dascăl, l-am revăzut în profesoara de română, de matematică, geografie, biologie și la toți ceilalți adevărați educatori. Aici, în liceul pedagogic, am descoperit profunzimea sentimentului de dragoste pentru ceea ce se cheamă meseria de învățător și, cu sprijinul altor inimi dăruite școlii și celor ce aveau să le urmeze exemplul, am

cunoscut noi sensuri și frumuseți ale acestei nobile misiuni, aceea de a forma oameni.

De aceea, azi, cînd eu însămi pot gusta din roadele muncii mele, cînd culeg din ochii senini și curați ai elevilor mei dragoste, recunoștință și admirație, îmi îndrept, mai emoționată ca oricînd, gîndul spre toți acei care au pus o fărîmă de suflet pentru a mă ajuta să devin și eu un apostol al neamului românesc, un făuritor al conștiințelor revoluționare, un modest și neobosit luptător pentru viitorul comunist al patriei.

Sînt după primul meu an de muncă la catedră, după primele confruntări cu situații din cele mai felurite, care au cerut soluții date cu tact și cu răspundere. Am înțeles, în acest fel, cît de mare este răspunderea pe care o avem și cît de plină de dăruire trebuie să ne fie munca noastră.

În pragul „Zilei învățătorului”, vreau să dăruiesc florile recunoștinței, admirației și prețuirii, partidului nostru, tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretarul general al partidului, tuturor dascălilor mei, tuturor dascălilor țării noastre, și să le urez sănătate, fericire, putere de muncă, noi și mari împliniri în activitatea viitoare.

Înv. ADINA TEIANU
Școala nr. 32 din Craiova

Cu sentimentul datoriei împlinite

Acum, cînd clopoțelul va suna pentru ultima dată, și pentru elevii mei din clasa a XII-a, gîndurile tuturor — elevi și profesori — se întorc cu patru ani în urmă. Parcă îi văd, așteptînd să fie strigați la catalog, pe foștii mei elevi de clasa a IX-a. Unii, ușor speriați, alții mai curioși, pun întrebări, unii admiră școala: da, este frumoasă, alții o cunosc deja. Toți sînt însă convinși că au făcut o alegere bună îndreptîndu-se către acest liceu: vor deveni muncitori calificați pentru industria constructoare de mașini. Ce înseamnă însă aceasta, știu destul de puțin. Atelierele-școală le-au vizitat. Dar cum se vor descurca peste patru ani, cînd vor lucra în uzină? Vor face față, vor ști meserie? Aceste întrebări le ghiceam la fiecare dintre ei. Profesorii, maistrii, diriginții aveau și ei întrebările lor. Vor reuși să-i facă pe acești elevi să îndrăgească meseria aleasă, să dea, la sfîrșitul celor patru ani, încă o promoție nu numai de muncitori de înaltă calificare, ci și de oameni adevărați?

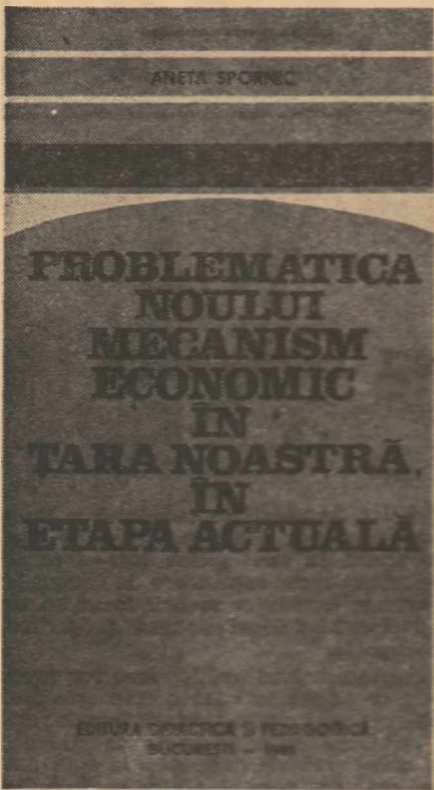
Anii au trecut și iată-ne acum la ora bilanțului. Aproape toată fosta clasă a IX-a a dat treapta a II-a în aceeași meserie: cea de sculer matrițer. Opțiunea era motivată, fundamentată. Doreau să cunoască mai îndeaproape tainele execuției școlilor așchietoare, să lucreze cu mina lor, lucruri utile semenilor. Au reușit să-și îplinească toate aceste dorințe, să-și însușească tot ceea ce noi, profesorii lor, școala, ne-am străduit să le dăm? Credem că da. Absolvenții mei de astăzi au o bună pregătire teoretică și practică, stăpînesc temeinic meseria pentru a putea face față cerințelor producției. Au participat la olimpiade pe obiecte, au susținut lucrări în cadrul sesiunilor științifice, s-au distins în activități patriotice și artistice. Locuri frunțose au obținut și la concursul pe meserii, în toate fazele. Lucrările practice pentru bacalaureat sînt încă o oglindă a activității lor creatoare.

Au fost crescuți de părinți și de școală în cultul muncii, în respect pentru muncă. Au învățat să lucreze exemplar, să se autoconducă, să prela responsabilități:

Prof. HILDEGARD BOLEA
Liceul industrial din Birlad, județul Vaslui

(Continuare în pag. a 6-a)

O lucrare de actualitate și sprijin pentru practică și învățămînt

Mecanismul de funcționare a economiei socialiste constituie una din problemele centrale care preocupă nu numai practica, dar și teoria economică și, bineînțeles, învățămîntul. Tînd seama de dinamismul deosebit de puternic al vieții economice, de sarcinile mari și răspunderea care revin unităților economice și învățămîntului, practica, precum și școala, simțeau nevoia unei lucrări concentrate care să pună în lumină esența noului mecanism economic, felul, sensul, structura și resorturile lui. Unei asemenea sarcini, tocmai se străduie să îi răspundă lucrarea prof. univ. dr. Aneta Spornic, „Problematika noului mecanism economic în țara noastră, în etapa actuală”, apărută recent în Editura didactică și pedagogică.

Fără a ne propune să prezentăm aici, și încă detaliat, lucrarea, considerăm totuși că se impune de la bun început atenției faptul că ea oferă un tablou cuprinzător asupra temei tratate: baza obiectivă economico-socială a mecanismului economic, procesul dialectic al formării și funcționării lui, principalele sale fundamentale, condițiile funcționării eficiente, pirghile de acțiune ale mecanismului economic în etapa actuală și probleme de perspectivă. Cu alte cuvinte, avem în față o problema-

tică sistematizată cu o logică menită a servi nemijlocit procesului economic și celui de învățămînt.

Scrisă într-o formă concisă, „Problematika noului mecanism economic în țara noastră, în etapa actuală”, ușurează înțelegerea politicii economice a partidului și statului și arată, în același timp, cu claritate principalele direcții în care trebuie să acționeze unitățile economice, instituțiile și membrii colectivelor lor. Cu acest prilej, se dezbate efortul vizibil făcut de autoare spre a prezenta cititorului, într-un mod accesibil, o serie de principale pirghile ale funcționării actuale a mecanismului nostru economic. Este vorba de sistemul de planificare și organizare a îndeplinirii sarcinilor planului de stat, de sistemul de prețuri și tarife, sistemul de pregătire, perfecționare și folosire a cadrelor, sistemul de cointerese materială, sistemul de echilibrare a importurilor și exporturilor, sistemul financiar-bancar.

Caracterizată prin spirit realist și militant, lucrarea subliniază că „desigur, organizarea unui sistem unitar de normative, de legi, de structură organizatorică, nu rezolvă prin ele înșele funcționarea mai bună a noului mecanism economic, dar creează premise favorabile mult superioare față de etapele anterioare. Bătăliilor în această etapă este acțiunea fermă a tuturor factorilor pentru respectarea strictă a legislației, pentru aplicarea tuturor reglementărilor legale, în concordanță cu spiritul și scopul pentru care au fost stabilite”. Nu se poate să nu fi de acord cu autoarea atunci cînd precizează că „esența pentru valorificarea acestor condiții este modul în care se asigură participarea activă a membrilor societății la sistemul creat, modul în care sunt realizate efectiv pirghile corespunzătoare, modul în care este condus și pus în funcțiune întregul ansamblu al acestui mecanism în direcțiile cerute de condițiile obiective ale fiecărei etape de dezvoltare economică și socială”.

În fond, exigența centrală a noului mecanism economico-financiar, ridicarea puternică a eficienței economice și sociale a întregii activități, presupune o adevărată revoluționare a modului de gândire și acțiune, din partea întregului aparat de stat, a fiecărei unități economice, a fiecărui om al muncii.

„Problematika noului mecanism economic în țara noastră, în etapa actuală”, prezentată de prof. univ. dr. Aneta Spornic, reprezintă o lucrare practică utilă care, totodată, îndeamnă la meditație, reflecție și acțiune.

Prof. univ. dr. doc.
N. N. CONSTANTINESCU

Spațiul de joacă al preșcolarului — curtea grădiniței

„Contribuția jocurilor și a activităților în aer liber la dezvoltarea armonioasă a copiilor” s-a intitulat tema cercului pedagogic din trimestrul al III-lea al educatoarelor din sectorul 6 al Capitalei. Desfășurată în luna mai, în mai multe dintre grădinițele sectorului, această importantă acțiune de perfecționare a îmbrăcat forma unui real schimb de experiență. Educatoarele grădinițelor gazdă au concretizat, prin activitățile susținute, o gamă largă de desfășurare a jocurilor în aer liber — jocuri de creație, de construcție, sportive, munca pe parcelă, exerciții fizice aplicative etc. — toate cu scopul de a le completa și a le dezvolta pe cele din clasă.

Am asistat, cu acest prilej, la activitățile desfășurate într-una din unitățile gazdă — Grădinița nr. 94 — și am avut încă o dată ocazia să constat că la baza reușitei unor astfel de activități atrăgătoare și bine alese stă munca zilnică a edu-

catoarelor, a conducerei grădiniței, a părinților copiilor. Și tot pe 9-er putea altfel! Varietatea materialului didactic utilizat în aceste activități demonstrative, experiența care a însoțit o multitudine de momente ce pot fi utilizate în organizarea jocurilor în aer liber precum și spațiul verde — un asistent parc ce însoțează grădinița — sînt mărturia eloquentă a continuității strădanilor a colectivului didactic al acestei grădinițe de a oferi copiilor mediul cel mai adecvat și mediatele concrete prin care jocurile în aer liber pot să devină o componentă zilnică a programului preșcolarului.

Așadar, o temă binevenită într-un anotimp în care, mai mult ca oricînd, mediul de joacă al copilului se cere a fi curtea grădiniței.

C. GIRMACEA

Olimpiadele internaționale pe discipline de învățămînt

În a doua jumătate a lunii iulie a.c. vor avea loc Olimpiadele Internaționale la obiectele Matematică, Fizică și Chimie. Ele se organizează în Statele Unite ale Americii pentru Matematică și în Bulgaria pentru Fizică și Chimie. Ca și în anii precedenți, și în acest an se confirmă înaltul nivel al școlii românești, competența și pasiunea profesională a profesorilor noștri, precum și buna pregătire a elevilor la obiectele respective. La Olimpiadele amintite țara noastră va fi prezentă cu un număr de 11 elevi — 4 elevi la Matematică, 4 elevi la Chimie și 3 elevi la Fizică — selecționați dintr-un număr mare de elevi care au intrunit la Olimpiadele pe țară rezultate excepționale. Pentru a afla modul în care sînt pregătite elevii participanți la această Olimpiadă, ne-am adresat tovarășului Ion Bănățeanu, inspector de specialitate în Ministerul Educației și Învățămîntului.

„Pentru acești elevi, af.ăm, se organizează la fiecare obiect, dimineața câte 5 ore de lucrări practice de laborator, după amiază câte 3 ore, în care se efectuează probleme; o dată sau de două ori pe săptămînă — după necesități — elevii audiază cursuri de sinteză susținute de cadre universitare de la disciplinele respective; la sfîrșitul fiecărei săptămîni se susține o probă de verificare a cunoștințelor în vederea selecționării lotului de elevi participanți; după probele de verificare, se organizează cu elevii selecționați un program de pregătire intensiv.

Elevii participanți la Olimpiadele internaționale vor susține examenul de bacalaureat între 18 și 25 iunie”.

M. ROBEA

SCHIMBURI DE EXPERIENȚĂ

La Brașov — învățămîntul seral

Învățămîntul seral care, conform politicii școlare a partidului nostru, capătă o amploare și o importanță deosebite, îmbunătățirea calității lui, atît sub aspectul conținuturilor predării cit și al metodei folosite de către profesori, au constituit obiectul unui schimb de experiență organizat de către casele personalului didactic, comitetele sindicatelor de învățămînt și inspectoratele școlare din municipiul București și județul Brașov.

Participanții — membri ai comitetelor sindicatelor de învățămînt, inspectori școlari, șefi ai comisiilor pe specialități din cadrul consiliului casei personalului didactic, profesori din București și Brașov — au asistat la ore, în special la disciplinele fundamentale, au vizitat laboratoare și cabinete de specialitate, au cercetat caiete și lucrări ale elevilor, au primit informații despre baza materială a școlilor și modul în care este folosită la seral și au purtat discuții cu colegii lor, atît în cadrul școlilor vizitate (liceele „A. Șaguna”, „Steagul roșu”, Școala nr. 5), cit și al mesei rotunde ce a avut loc la Casa personalului didactic din Brașov.

A fost mai mult decît un schimb de experiență; a fost și un schimb de idei și de vederi cu privire la modalitățile de a îmbunătăți, în fond, procesul instructiv-educativ din liceele serale care, după cum se știe, lucrează cu elevi de un specific anume: sînt persoane mai mature, ei înșiși, în colectivele de clasă, sînt foarte diferiți ca vîrstă, nivel de cultură, preocupări și profesuni, graț de ocupare și de răspundere socială. După cum au subliniat participanții la discuții — alături de măsurile luate de către stat pentru buna funcționare a învățămîntului seral (sincadrarea lui cu un număr suficient de profesori, cu cele mai bune cadre didactice, folosirea laboratoarelor, cabinetele și valorificarea fără rezervă a bazei materiale a școlilor în interesul activității de la seral etc.) — este nevoie de o permanentă grijă din partea profesorilor pentru adecvarea manierei lor de lucru la specificul seralului și la particularitățile elevilor-muncitori. A reieșit că școlile și întreprinderile — dacă vor colabora mai bine și fără încetare, dacă organizațiile de tineret și de sindicat de la locurile de muncă ale elevilor vor ști mai exact ce răspunderi au cu privire la pregătirea școlară a membrilor lor și la cultivarea interesului acestora față de carte — vor putea schimba în bine frecvența la cursuri, strădanțiile elevilor pentru un

nivel mai înalt de pregătire. Este bine — spune cu deplină îndreptățire unul dintre participanții la schimbul de experiență — ca elevii să știe că nu numai statul, școala și întreprinderea au obligații față de buna lor pregătire, dar că și ei, optînd pentru continuarea și desăvîrșirea pregătirii lor școlare (ceea ce este, astăzi, o cerință imperioasă în toate domeniile de activitate, deplin realizabilă în statul nostru, dar un vis îndepărtat în țările capitaliste), trebuie să se simtă angajați la eforturi în plus și să „răsplătească” printr-o muncă asiduă, grija și ajutorul neslăbite ce li se acordă.

La Cluj-Napoca —

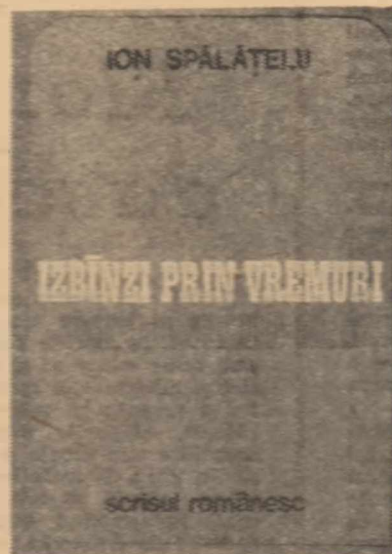
mijloace de învățămînt

Integrarea mijloacelor de învățămînt în lecție pentru creșterea eficienței procesului instructiv-educativ a fost tema unei recente întîlniri de lucru ce a avut loc la Liceul industrial „Unirea”, cu participarea directorilor de licee din localitate și ai organizatorilor de grupă sindicală ale acestora. Alegerea acestui liceu pentru abordarea temei de mai sus — a cărei importanță nu este nevoie să o mai subliniem — s-a dovedit deosebit de inspirată, întrucît participanții au putut vedea rezultatele grijii permanente a conducerii școlii, organizației de sindicat și a cadrelor didactice pentru valorificarea, în interesul pregătirii elevilor, a bazei didactico-materiale a școlii, mereu mai bogată și mai bine adaptată cerințelor predării.

Oaspeții au asistat la lecții în laboratoare, cabinete, în ateliere și în sala de sport, s-au interesat de experiența pozitivă acumulată de către profesori în acest domeniu, de preocuparea conducerii și a comitetului sindicatului din școală, de sprijinul primit din partea întreprinderii patronatoare „Unirea” — „cu care se realizează o colaborare model” — pentru îmbogățirea dotării liceului și pentru a stimula și perfecționa pe profesorii în folosirea mijloacelor de învățămînt la lecție.

Ultima parte a schimbului de experiență a cuprins vizitarea uzinei „Unirea”, a celor două ateliere-școală care funcționează în incinta ei și a căror activitate constituie pentru conducerea uzinei și comitetul sindicatului de acolo un obiectiv important al muncii pe care o desfășoară pentru asigurarea unei bune pregătiri viitorilor muncitori.

„Comuniștii — o istorie trăită”

comuniștilor această permanență în istoria poporului român, idee care se află înscrisă de autor pe frontispiciul întregii sale opere.

Cercetător prodigios al documentului de arhivă și al presei vremii, comentator care scrie „sine ira et studio”, dar cu obiectivitatea riguroasă a istoricului militant, dr. Ion Spălățelu scoate la lumină fapte inedite privind proceualitatea devenirii revoluționare a României Socialiste, făcînd din volumul închinat celor 60 de ani ai partidului un act de autentică cultură și de profund patriotism.

Semnalăm gradarea continuă — ca într-o operă dramatică — a dramaticii înclăștrii de luptă a anilor de fărîrea partidului, prin perioada eroismului luptei ilegale și pînă la apoteoza ultimilor 15 ani ai construcției noastre socialiste, intitulată cu îndreptățire și mîndrie „Cel mai fertil răstimp istoric”.

Capitolele volumului — prin conținut, dimensiuni, densitatea informării și varietatea surselor documentare, precum și prin înseși denumirile puse de autor („Moment suprem — primul Congres al P.C.R.”, „Independența națională — stea călăuzitoare în lupta comunistilor”, „260 de zile din cronica vitejiei românești în războiul antihitlerist”, „Poporul român a ales calea democrației, progresului și păcii” ș.a.) dovedesc o deplină stăpînire de către autor a genului, noua sa carte de istorie citindu-se fără efort de la un capăt la celălalt și impunînd reveniri pentru mereu mai apropiata cunoaștere a eroismului partidului nostru comunist. Este o carte cu precădere pentru profesorii de toate specialitățile și pentru elevi, dar și pentru cititorul de orice altă profesie sau preocupări.

COSTIN ȘTEFĂNESCU

„Învățarea în școală”

Cu acest titlu și subtitlul „O introducere în psihologia pedagogică”, lucrarea recent apărută în Editura didactică și pedagogică (autori: David P. Ausubel și Floyd G. Robinson, traducere de dr. Leonard Gavrilu și Sandu Lăzărescu, București 1981, 780 pag.) pune în dezbateri pe baze experimentale unele dintre cele mai actuale preocupări privind, în mod

INVĂȚĂMÎNTUL SERAL

Sistematizarea, pe un plan superior, a întregului material predat

Măiestria în conducerea și desfășurarea orelor de curs, dublată de atenta pregătire a fiecărei lecții și de cunoașterea exactă a evoluției fiecărui elev, cu tot ceea ce presupune aceasta, devine, în etapa finală a muncii la seral, o cerință expresă. Acum, crește „prețul neglijențelor și al greșelilor pedagogice și afirmă mai greu orice absență de la datorie, fie a profesorului, fie a elevului. Este motivul pentru care conducerea liceelor noastre și-au sporit atenția în legătură cu activitatea de la seral, care trebuie să se încheie cu rezultate maxime reale.

Sigur, etapa finală nu poate fi despărțită de ceea ce am făcut un an în urmă. Grija pentru frecvența regulată la cursuri, preocuparea pentru folosirea unei metode adecvate și pentru conținutul bogat al lecțiilor au constituit permanente ale preocupărilor noastre în domeniul învățămîntului seral, implicate în sistemul muncii noastre de către orientările și sprijinul continuu acordat de către organele de partid și de stat. Ca urmare, continuu, am pus accent pe sinteze și lucrările de laborator, pe aplicațiile practice, folosind mijloace de informare, documentare și învățare pe utilaj, pe mașină, pe instalații, prin deplasarea lecției în laborator, atelier, secție. Metodele moderne de predare s-au împletit mereu cu cele clasice, în efortul de a crește participarea elevilor la lecție și de a le ușura însușirea cunoștințelor și ideilor de bază, încă din clasă. Aici ar fi, poate cazul să spunem cât de utilă a fost pentru munca noastră, bunăoară, consfătuirea organizată de Comitetul municipal Iași al P.C.R., în februarie a.c., cu participarea directorilor de școli, a directorilor și șefilor de serviciu personal-învățămînt din întreprinderi, care a prilejuit un schimb valoros de experiență și de idei cu privire la seral, în toate fazele anului școlar, și s-a soldat cu o legătură mai strînsă între școli și întreprinderi, pentru crearea condițiilor necesare unei frecvențe la curs — regulată și eficientă. Totodată, constituie pentru noi un ajutor de preț și sugestiile pe care le desprindem din experimentul organizat, la mai multe

licee din Iași, de către Institutul de cercetări pedagogice și psihologice, pe tema realizării unui învățămînt activ la seral și creșterii eficienței acestuia.

Privim ultima parte a anului școlar nu doar ca pe o etapă în care „culegem roadele“. Este, mai ales, o fază a muncii, cu un specific anume: acum depunem o activitate vie pentru a-i insera pe elevi, mai conștient, în logica întregului ansamblu de cunoștințe parcurs anterior, de a rindui durabil aceste cunoștințe în cadrul acelor sisteme care stau la baza cunoașterii și practicii umane. Așadar, o etapă în care crește importanța lecțiilor de sistematizare, dar și dificultatea lor, întrucît trebuie să operăm cu sisteme foarte largi de referință și cu o informație temeinică în-sușită anterior.

Cum la seral, prin comparație cu învățămîntul de zi, se observă, cel puțin deosebit, un număr mai mare de absențe, ceea ce înseamnă goluri și discontinuități în pregătire, variabile calitativ și cantitativ de la elev la elev, căutăm să organizăm foarte atent, în această perioadă, și ajutorul suplimentar, prin ore de consultații și meditații. Aceste ore, programate mai ales la disciplinele la care elevii întâmpină mai multe dificultăți — matematica, fizica, chimia — sînt plasate în zilele în care elevii nu au cursuri, pentru ca în cadrul lor să se poată desfășura o muncă instructivă cît mai temeinică.

Se înțelege că întreaga bază didactico-materială a școlilor noastre stă și la dispoziția învățămîntului seral. Cadrele didactice sînt îndrumate să o folosească din plin — la lecții, meditații, consultații, în vederea completării informației elevilor, pentru înlăturarea lacunelor, a confuziilor și, bineînțeles, pentru sistematizarea, pe un plan superior, a întregului material care a făcut obiectul șirului lung de lecții și activități din acest an școlar.

Prof. VICTORIA SCARLAT
directoarea Liceului industrial nr. 3 Iași
și
Prof. MIRCEA MUTICĂ
director adjunct la Liceul industrial nr. 1 din Iași

Protecția muncii — preocupare a tuturor cadrelor didactice

Recent, conducerea partidului nostru a analizat marile probleme ale organizării întregii activități de protecția muncii din țara noastră, indicînd ca școala să fie și mai mult implicată în pregătirea cît mai temeinică a elevilor în acest capitol fundamental al muncii.

Dintr-o îndelungată experiență de activitate cu elevii liceului industrial care se pregătesc pentru muncă, îndeosebi în cadrul uzinelor „23 August“ din București, am reținut — ca esențială — ideea că protecția muncii constituie atît o preocupare a partidului și statului nostru, ca expresie înaltă a grijii față de om, cît și o componentă de bază a personalității muncitorului; sînt convins că însușirea normelor de tehnica securității muncii și a deprinderilor de a munci corect și în condiții de deplină securitate cu mașini și utilaje oricît de complexe constituie latura de bază a disciplinei muncii, a spiritului de ordine și efort exemplar pentru îndeplinirea sarcinilor de producție.

După ce am predat de-a lungul anilor la cursuri liceale de zi și seral, și la școala profesională, în acest an școlar predau „Utilajul și tehnologia prelucrărilor prin așchiere“ la două clase a XIII-a curs seral și la clase de anul I și II profesional.

Experiența muncii pe parcursul acestui an de învățămînt cu elevi de la seral și de la școala profesională mi-a arătat că pregătirea pentru buna cunoaștere și însușirea a normelor de tehnica securității muncii se realizează nu

numai prin lecții anume predate, ci prin întreaga activitate continuă, mai ales, a profesorilor care predau disciplinele de specialitate în strînsă legătură cu maiștrii-instrucitori care organizează munca practică productivă a elevilor.

Voi menționa cîteva dintre activitățile eficiente în acest domeniu, unele practicate cu succes de multă vreme, altele, cred, mai puțin folosite, dar pe care eu le socotesc valoroase:

1. Vizitele cu elevii în cabinetele de protecția muncii din școală. În liceul nostru dispunem de un cabinet de protecția muncii foarte bine dotat. Eu organizez cu elevii cel puțin două vizite: la începutul anului școlar cu scopul de a-i ajuta pe elevi să pătrundă importanța însușirii normelor de tehnica securității muncii și a efortului depus de statul nostru în acest domeniu, precum și pentru a le cultiva cît mai larg interesele și motivația față de însușirea cunoștințelor de protecția muncii; a doua vizită (dacă nu au mai fost necesare și altele în timpul anului) la finele anului școlar îmbrăcînd caracterul unei lecții de recapitulare, în fapt o sinteză cu valori etice profesionale.

2. Predarea cunoștințelor de tehnica securității muncii nu numai prin lecțiile prevăzute în programele școlare (ca lecții finale după predarea a cîte unu capitol mai mare de cunoștințe), ci la fiecare lecție ori de cîte ori începem descrierea unei mașini sau a unor utilaje. Astfel, înainte ca în laborator de „Utilajul și tehnologia prelucrărilor prin așchiere“ să fac demonstrația unei

Elaborarea lucrării științifico-metodice pentru obținerea gradului I

3. Metodologia elaborării lucrării

Fără îndoială că problemele de cea mai mare însemnătate pentru o activitate reușită în această direcție sînt cele care țin de metodologia întocmirii lucrării. În această privință trebuie subliniat faptul că elaborarea unei lucrări științifico-metodice reprezintă un act de creație științifică ce trebuie întreprins după toate cerințele activității de cercetare. În consecință, este necesar ca procesul de elaborare să realizeze în condiții corespunzătoare mai multe acțiuni din care nu pot lipsi: definirea problematicii temei; studierea materialului bibliografic referitor la tema considerată; organizarea investigațiilor (observații, experiențe ș.a.); prelucrarea și interpretarea materialului factual și a datelor obținute; redactarea lucrării.

a) În funcție de natura temei și de complexitatea ei, activitatea de elaborare a lucrării necesită delimitarea cît mai precisă a problematicii acesteia. În acest scop, își dovedește utilitatea întocmirea unui proiect privind aspectele ce urmează a fi investigate și tratate, precum și stabilirea ipotezelor de lucru de la care se pornește.

b) Activitatea de documentare asupra tezei presupune selectarea cu grijă a unor materiale bibliografice pertinente. În această privință, cîteva cerințe se impun atenției:

— să se recurgă în primul rînd la lucrări fundamentale de specialitate și de psiho-pedagogie care tratează problemele ce interesează și numai ca lectură auxiliară, orientativă, să fie parcurse și lucrări care comentează conținutul acestora fără să aducă contribuții noi în dezvoltarea problemelor respective;

— pentru fiecare problemă a temei să fie cunoscut nivelul la care s-a ajuns în cercetarea acesteia. Nu este de nici un folos ca investigația și eventual experimentele să reia un drum parcurs de către alții și să demonstreze încă o dată ideile, principiile, tehnologiile care au fost deja confirmate de practica școlară;

— informația acumulată să fie ordonată pe fișe corespunzătoare problemelor (aspectelor) cuprinse în planul tematic.

Adăugăm că față de concluziile și opiniile înfîntate în materialele documentare referitoare la tema cercetată este necesară adoptarea unei atitudini critice, în sensul confruntării acestor opinii cu experiența proprie și cu datele pe care candidatul le-a obținut în urma investigațiilor întreprinse.

c) Organizarea investigațiilor constituie activitatea hotărîtoare pentru contribuția pe care candidatul o va aduce la dezvoltarea temei cercetate. De aceea, este ne-

cesară o riguroasă organizare a cercetării fenomenelor care interesează, stabilindu-se perioadele și momentele în care se desfășoară; metodele și tehnicile folosite pentru urmărirea lor și pentru reținerea datelor și a observațiilor făcute; condițiile desfășurării experimentelor (atunci cînd sînt necesare investigații experimentale) — obiectivele acestora, ipotezele de lucru verificate, eșantionul experimental, durata, desfășurarea etc.

d) Înainte de a se trece la redactarea lucrării, este necesară o atenție și minuțioasă valorificare și analiză a materialului adunat, a observațiilor și constatărilor făcute, a datelor obținute. În primul rînd se impune selectarea datelor în vederea eliminării celor care nu sînt în legătură directă cu tema tratată. În cazul în care, referitor la unele aspecte ale problemei, datele obținute nu sînt suficiente de concludente ori nu confirmă ipotezele de la care s-a pornit, apar necesare noi investigații pentru lămurirea aspectelor respective.

Se recomandă ca prelucrarea și ordonarea materialului cules să se facă pe probleme, potrivit planului stabilit, în acest mod ușurîndu-se considerabil redactarea lucrării.

e) Activitatea de elaborare a lucrării se încheie cu redactarea acesteia. Pentru o bună finalizare a muncii depuse în direcția investigării problemelor și pentru realizarea unei lucrări reușite este necesar ca redactarea acesteia să se efectueze în perspectiva unor cerințe cum sînt:

— Lucrarea să fie redactată astfel încît să prezinte o structură logică, conform planului întocmit, împărțită pe capitole, subcapitole și paragrafe integrate armonios în ansamblul ei.

— Fără ca structura recomandată să constituie un ghid obligatoriu, lucrarea ar trebui să cuprindă, în succesiunea lor, următoarele părți: motivarea din perspectivă științifică și profesională, de interes teoretic și practic, a opțiunii candidatului pentru tema în discuție; problemele pe care își propune să le trateze; stadiul la care se află cercetarea problemelor respective în literatura de specialitate; ipotezele de lucru de la care s-a pornit; modul cum au fost organizate și s-au desfășurat investigațiile, prezentarea succintă a observațiilor și eventual a experiențelor și experimentelor efectuate; datele obținute, concluziile desprinse și soluțiile propuse.

— Să se pună accentul pe contribuția personală în tratarea problemei respective, pe elementele noi aduse. În legătură cu aceasta, trebuie să se evite prezentarea unor generalități, precum și efectuarea unor comentarii lăfărașnice, nelegate de temă. Digresiunile în conținutul lucrării nu sporesc valoarea acesteia; dimpotrivă, încarcă inutil conținutul ei, îngreuiază înțelegerea esențialului.

— Textul să fie însoțit, atunci cînd este nevoie, de ilustrări corespunzătoare: orgnigrame, grafice, scheme, tabele, planuri de activități, proiecte, machete etc. Aceste ilustrări trebuie prezentate numai în măsura în care fac parte din sistemul de argumentare și susținere a ideilor din text, a concluziilor și în măsura în care ajută la înțelegerea acestora.

— Stilul lucrării să se distingă prin claritate, conciziune, limbaj științific corespunzător. Prezentarea unor idei și date reținute din lucrările studiate trebuie însoțite de trimiteri adecvate la aceste surse, indicîndu-se autorul, lucrarea, editura, anul apariției, pagina. Aceste referiri bibliografice se menționează fie la subsoțul paginii, fie prin numerotare, la sfîrșitul lucrării. Reproducerea unor citate din lucrările consultate trebuie să se facă, totdeauna, cu respectarea regulilor consacrate, adică marcarea pasajelor prin ghilimele și indicarea sursei.

Pentru a ușura folosirea lucrării, se recomandă ca la început să se prezinte planul ei, iar la sfîrșit — în mod necesar — bibliografia consultată.

f) Definitivarea lucrării implică și o confruntare a rezultatelor și opiniilor prezentate, cu punctele de vedere ale altor cadre didactice și ale specialiștilor din producție, cercetare-proiectare. Pentru aceasta, este util ca lucrarea redactată sau unele părți ale acesteia, mai cu seamă acelea care privesc unele inovații aduse practicii școlare, rezultatele experimentelor etc. să fie supuse discuției colegilor de aceeași specialitate din școala respectivă sau din alte școli, ori publicate. Discutarea ei în cadrul comisiei metodice, a cercului pedagogic sau în alte reuniuni metodico-științifice poate constitui sursa unor observații pe temeiul cărora i se pot aduce unele ameliorări.

VASILE PRICEPUTU
SOFIA PUȘCĂȘU
ION T. RADU
din Ministerul Educației și Învățămîntului

mașini, descriu părțile de carcasă cum sînt, de pildă, apărătoarele de protecție, precum și regulile generale de protecție. În acest fel, cunoștințele de protecția muncii sînt însușite simultan cu toate celelalte cunoștințe profesionale de specialitate.

3. Asistențele la activitatea de atelier pe care le fac, urmăresc nu numai întărirea colaborării dintre învățătura teoretică și instruirea practică, dar și formarea deprinderilor de protecția muncii, la care — așa cum am mai spus — hotărîtoare sînt atitudinea față de muncă și disciplina în muncă.

4. Proiectarea și executarea cu elevii a unor piese și dispozitive pentru lucrările de bacalaureat în care, elementele de protecția muncii — deși prezentate separat — au făcut parte integrantă din fiecare capitol al lucrărilor. Elevii mei din clasa a XIII-a, curs seral, deși tineri muncitori din uzină, lucrează pe cîte o singură mașină (strung, rabotează, mașină de frezat, mașină de rectificat ș.a.); cu ajutorul cursului liceal își largesc orizontul pregătirii profesionale, iar aceasta nu numai în domeniul mașinii și tehnologiei pe care le folosesc, ci și al altor mașini-unelte și tehnologii, deci, obligatorii, și al altor capite de protecția muncii.

5. Dezbaterile în cadrul cadrelor de specialitate și, mai ales, ale unor adunări generale de partid la care sînt invitate toate cadrele didactice au, în liceul nostru, un rol hotărîtor în ridicarea nivelului predării protecției muncii și, cred eu, și al faptului că la numărul foarte mare de elevi și de ateliere pe care îl avem — toți pregătiți pentru construcții de mașini — nu s-au înregistrat accidente de muncă, iar după absolvire, în uzină, toți au o bună comportare, remarcîndu-se prin disciplină și eficiență în muncă.

Prof. Ing. DUMITRU MIHĂILESCU,
Liceul industrial „23 August“ din
București

Limba română — baza comunicării și a culturii elevilor

Locuțiunile și valorile stilistice ale unor părți de vorbire

Limba noastră națională este un bun al întregului popor, creat de el însuși de-a lungul milenare sale existențe, un adevărat tezaur în care se concentrează toate valorile spirituale ale neamului nostru. Limba română „...ca un fagure de miere“, rod al muncii generațiilor trecute, are, și trebuie să aibă, astăzi, noi arhitecți care să trudească cu succes întru ridicarea acesteia la cele mai înalte posibilități de exprimare frumoasă, nuanțată, subtilă, la șlefuirea acestui „giuvaer“. Se știe că, acolo și atunci când alte dovezi au fost neputincioase, limba română ne-a argumentat cine am fost, și cine sintem în patria limbii românești, că am rămas noi înșine „cei mai drepți și mai cinstiți“, că am visat la o viață mai bună pe care ne-am cucerit-o prin muncă și luptă.

Iată de ce, cultivarea limbii române este o datorie patriotică pentru fiecare cetățean al patriei noastre, cu atât mai mult pentru noi, profesorii de limba română.

Noua programă de limba și literatură română, după care ne ghidăm în predarea-învățarea acestui atât de important obiect de studiu, precizează scopurile, finalitățile studiului limbii române: „însușirea limbii ca mijloc de comunicare orală și scrisă, corectă din punct de vedere gramatical, ortografic și ortoepic“ (pag. 8). De asemenea, se cuvine să subliniem că, în prezent, se cere și se face o mai bună corelare gramatică-lectură, gramatică-vocabular, gramatică-stilistică. Dar după părerea noastră, rămân în afara programelor și manualelor câteva noțiuni aparținând morfologiei sau stilisticii. De exemplu: locuțiunile care au mare putere de concretizare și de mărire a expresivității comunicării orale sau scrise; unele din ele sensibilizează prin valorile stilistice pe care le conțin, cum ar fi locuțiunile adjectivale, în primul rând, dar și locuțiunile verbale, substantivale, pronominale. Programă prevede doar învățarea locuțiunilor prepoziționale, conjuncționale și adverbiale. Profesorul de limba română nu poate face abstracție de noțiunile de mai sus, mai ales că manualul de clasa a VIII-a cuprinde capitole „Analize stilistice“ unde se cuvin subliniate valorile stilistice ale multora dintre locuțiunile verbale, adjectivale, pronominale, precum și modalitățile expresive de redare a ideilor. Același lucru se întâmplă la analizele lingvistice complexe când noi trebuie să ne alegem astfel exemplele,

încît să cuprindă elemente, pe cît posibil, din toate compartimentele limbii.

Prin exemple bine alese profesorul poate ușor să „predea“ noțiunile amintite anterior, care nu ar necesita ore în plus.

De asemenea, considerăm că, pe măsură ce se învață noțiunile de teorie literară, pe clase (epiteta, comparația, personificarea, metafora), în clasele a VI-a, a VII-a, să se discute cu elevii și valorile stilistice ale substantivului, adjectivului, adverbului și verbului. Problemele amintite mai sus nu figurează în programa de limba română (la morfologie), dar, din experiența noastră, am observat că elevii actuali, avînd lecturi mai bogate, experiență mai multă ca cei de acum 10—15 ani, sesizează foarte ușor valorile stilistice ale acestor părți de vorbire.

Putem proceda și altfel: făcînd corelarea lecturii-gramatică. La învățarea noțiunilor de teorie literară enumerate mai sus se pot selecta exemple care să illustreze faptul că epitele (cuvinte ce „ornează“, nuanțează, aducînd precizări în plus despre obiect sau acțiune) pot fi exprimate prin adjectivale, adverbe, verbe la participiu; că metafora se realizează cu ajutorul substantivelor, verbelor; comparația, cu ajutorul substantivelor, iar personificările, cu ajutorul verbelor și substantivelor.

Prof. RADU MIHAI
directorul Școlii nr. 5, din Fălciușeni,
Județul Suceava

Unele aspecte ale predării noțiunii de poem în gimnaziu

În cele ce urmează, voi arăta câteva observații de principiu și unele indicații metodologice, cu privire la predarea noțiunii de poem, noțiune care se predă în clasa a VII-a. Pentru această programă ne indică poemul „Dan, căpitan de plai“ de V. Alecsandri.

Cum am procedat?

Înainte de a trece la studierea poemului mai sus-amintit am programat prin planificarea calendaristică o oră de îndrumare și verificare a lecturii complementare, oră pentru care au fost recomandate elevilor următoarele lecturi: „Cîntecul lui Roland“, „Cîntecul Cidului“, „Cîntecul Nibelungilor“, „Cîntecul oastei lui Igor — poeme ce sînt prelucrate de Al. Mitru în volumul „Din marile legende ale lumii“, opere despre care li s-a amintit și la obiectul istoric. Pe lângă acestea, li s-a recomandat să citească integral și poemul lui V. Alecsandri „Dan, căpitan de plai“.

Pentru a nu-i supraîncălca pe elevi,

În laboratorul de microbiologie al Liceului agroindustrial din Turda

am recurs la metoda conversației asociată cu lucrul în grup. Clasa a fost împărțită în patru grupe, fiecare avînd de pregătit cite o legendă din literatura universală și poemul „Dan, căpitan de plai“.

Iată una dintre metodele folosite. Mai întâi, pregătirea clasei pentru contactul cu textul este absolut necesară.

Înainte de a se face lectura model, au avut loc — așa cum arătam — unele discuții pregătitoare cu privire la poemetele medievale din literatura universală, opere anonime care oglindesc modul de viață al epocii, concepțiile morale și patriotice, precum și vitejia, curajul, patriotismul, demnitatea și spiritul de jertfă al unor eroi în lupta pentru apărarea și libertatea patriei. Aceste trăsături sînt caracteristice și unor eroi români ale căror nume, fapte și chipuri sînt imortalizate alături în creații anonime cit și culte.

Urmează apoi localizarea poemului în ansamblul creației lui Vasile Alecsandri, după care se vor citi versurile din poezia populară care formează motto-ul poemului „Dan, căpitan de plai“.

După lectura model, profesorul, într-un dialog viu cu clasa, folosind permanent conversația euristică, formulează situațiile-problemă, care sînt puse succesiv, în discuție cu întregul colectiv de elevi.

Prezentăm mai jos cîteva dintre aceste situații care au stat la baza discuțiilor cu elevii, precizînd că, pe parcurs au mai fost puse unele întrebări suplimentare.

— Din orele de literatură din anii anteriori cit și din lectura particulară,

știm că scriitorul V. Alecsandri a trăit în secolul al XIX-lea, secol bogat în evenimente istorico-sociale și politice de importanță majoră pentru poporul nostru. A participat el însuși la unele dintre ele și le-a imortalizat în creația sa. Ce l-a determinat pe poet să se inspire din evenimentele istorice ale secolului al XV-lea?

— Cunoaștem și alte poezii ale lui V. Alecsandri studiate ție în orele curente de curs, fie în cadrul lecturii particulare. Cum este ca întîndere poezia „Dan, căpitan de plai“ față de acestea și căruia gen literar îi aparține?

— La acțiune participă mai multe personaje, dintre care unele sînt aduși în prim plan, iar altele acționează în planul secundar. Unele dintre ele întruchipează idealurile nobile ale poetului și ale întregului popor, față de care V. Alecsandri își exprimă întreaga admirație. Care sînt personajele care participă la acțiune și ce întruchipează ele?

— În majoritatea creațiilor populare ca și în multe creații culte, natura vine în ajutorul omului din popor în clișee. Cum prezintă poetul înfrînterea dintre om și natură în această poezie?

Concomitent cu dezbaterile situațiilor-problemă, la tablă se va completa cu ajutorul elevilor, schița din care se va desprinde definiția noțiunii de poem.

În încheiere se va sublinia că poemul oglindește o pagină din lupta poporului nostru, care a reușit să-și păstreze ființa națională de-a lungul veacurilor numai prin lupta curajoasă și consecventă a maselor populare.

Prof. RAISA CUȚULAB
Școala nr. 32 din Ploiești

BREVIAR

În luna iunie a.c. va avea loc etapa finală a Festivalului național „Cîntarea României“ pentru creația literară, artă plastică și artă populară și reviste școlare. În această perioadă se selectează creațiile literare prezentate în cadrul concursului „Tinere condeie“ precum și revistele școlare, în vederea acordării de premii și mențiuni. ● La începutul lunii Iulie se va organiza în Capitală o expoziție cu cele mai valoroase creații de artă plastică, artă populară, artă fotografică precum și o expoziție de filatelie. ● În prima parte a lunii august se va desfășura etapa republicană a acțiunii pentru stimularea participării maselor la activitatea de creație tehnico-științifică — intitulată „Săptămîna științei și tehnicii românești“. De asemenea, în această perioadă se va desfășura festivalul cînecluburilor școlare ● O bogată activitate științifică de perfecționare, pe multiple planuri, pare a desfășura Inspectoratul școlar al județului Bacău, prin Casa personalului didactic, în colaborare cu filialele locale ale societăților științifice. Transcriem, în ordine cronologică, cîteva dintre sesiunile de comunicări și referate organizate aici în ultima perioadă: „Imaginea comunistului în literatura română contemporană“, „Transformări în profil geografic ale județului Bacău în anii socializării“, „Contribuții ale profesorilor de biologie la activitatea de cercetare în agricultură“, „Sporirea randamentului școlar în procesul de predare-învățare a limbilor străine“, „Perfecționarea procesului instructiv-educativ în vederea ridicării nivelului de pregătire al elevilor, de formare și calificare a forței de muncă, de integrare socio-profesională“, „Metode, procedee și mijloace de învățămînt folosite pentru realizarea educației materialist-științifice a elevilor“ ș.a. Sesiunile desfășurate — sîntem asigurați de către prof. Elena Cavaleru, instructor al Casei personalului didactic din Bacău — „și-au dovedit eficiența“. ● „Zilele școlii brașovene“ se intitulază un șir de ample manifestări organizate de Casa personalului didactic din Brașov în perioada 17—27 iunie. Ele au ca scop extinderea experienței înaintate cu privire la tehnologia didactică, la metodele de muncă în

laboratoare, cabinete, ateliere, la popularizarea rezultatelor cercetării și creativității cadrelor didactice de toate specialitățile. ● Un reușit simpozion la Liceul de matematică-fizică „Gh. Șincai“ din București. Comunicările și referatele prezentate de elevi și cadre didactice, pe secții și în plen, au reliefat preocuparea permanentă pentru un învățămînt modern, de un înalt nivel calitativ. Cu ocazia simpozionului s-a vernisat și expoziția: „Cu fața spre cosmos“, rod al membrilor Clubului astrofizicienilor din liceu. ● „Natura în știință, literatură și arte plastice“ a fost titlul unui alt simpozion desfășurat în stațiunea Moneasa, sub egida Inspectoratului școlar, Comitetului județean de cultură și educație socialistă, Casei personalului didactic și Filialei Arad a Societății literare „Relief românesc“. A fost vernisată și aici o expoziție de artă plastică și fotografii. (Prof. Vasile Man) ● Școala din Borsec a găzduit sesiunea de referate metodice „Căi și modalități de realizare a educației ateist-științifice a elevilor organizată de Casa personalului didactic Harghita, sesiune la care au participat cu lucrări, pe lângă oameni ai Școlii din Borsec, și cadre didactice de la școlile învecinate. (Prof. Traian Rădeanu). ● Pentru profesorii de chimie din județul Mureș, Inspectoratul școlar și Casa personalului didactic au organizat un schimb de experiență la Școala din comuna Albești, unde întregul colectiv didactic este preocupat atît pentru dezvoltarea bazei materiale a școlii, cit și pentru găsirea celor mai adecvate metode de integrare în lecție a mijloacelor moderne de învățămînt. Cei prezenți ai asistat la o lecție demonstrativă urmată de discuții, și-au însușit minuirea noilor aparate de experiență etc. (Prof. Virgil Poștircă) ● La 1 iunie a.c., în holul Liceului de filologie-istorie nr. 1 din Capitală, s-a deschis „Expo-elevi 1981“, cuprinzînd produse de creație tehnică și mijloace de învățămînt ale elevilor și cadrelor didactice din sectorul 2, precum și piese și repere executate de elevi în cadrul planului de producție al diferitelor întreprinderi patronatoare. Expoziția se află la a zecea ediție. ● Sub egida Anului internațional al persoanelor handicapate, la Școala ajutătoare din Băls, județul Olt, a avut loc o sesiune de comunicări interjudețeană pe tema: „Valențele recuperatorii ale procesului instructiv-educativ în cadrul școlii ajutătoare“. Au participat cadre didactice de speciali-

tate din județele Argeș, Dolj, Vâlcea și Olt. ● Prof. An Spiridon, directoarea Școlii nr. 150 din București, ne reamintează despre o acțiune cu caracter anual ce a avut loc recent în școala pe care o conduce: sesiunea de comunicări ale cadrelor didactice, vizîndu-se, între altele, perfecționarea măiestriei pedagogice, legarea învățămîntului de practică, activizarea cercului de matematică etc. ● În urmă cu cîtiva ani, din inițiativa prof. Stelian Neagu, la Școala din Gurașda — Botoșani a luat ființă cîneclub de literatură de anticipație, „Selenarii“. Cîneclubul a scris statornicul nostru corespondent, prof. Iosif E. Nașghiu — este în prezent binecunoscut printre specialiștii genului, care participă frecvent la ședințele sale. Recent la o întîlnire competitivă, două membre ale cîneclubului au obținut premii pentru lucrările prezentate. „Selenarii“ ie decl. la lumina zilei! ● „Eficiență și calitate în învățămîntul preșcolar bucureștean“ — un simpozion la care a participat cu referate și comunicări numeroși specialiști din Ministerul Educației și Învățămîntului. Institutul de cercetări pedagogice și psihologice, Liceul pedagogic etc. intrînd adăziunea tuturor educatoarelor din Capitală. ● Profesorul Ion Pirvu de la Școala din Romanesti - Vâlcea, împreună cu elevii clasei a VIII-a, a reușit interesantă acțiune pe plan local: depistarea cuvintelor și expresiilor din localitate și împrejurimi, necuprinse în dicționare. În continuare, sîntem informați că profesorii și elevii săi se vor ocupa de semantica și istoricul cuvintelor și expresiilor astfel depistate. Succes! ● Cursul de matematică „Gh. Țițeica“, aflat la a treia ediție s-a desfășurat la Drobeta-Turnu Severin, reunind tîne competitori din județele: Dolj, Gorj, Mehedinți, Olt, Vâlcea. Manifestarea a prilejuit (pe lângă concursul propriu-zis) întîlniri ale elevilor cu reputații matematicieni din țară. ● Bibliotecarii școlilor din sectorul 5 al Capitalei s-au întrunit într-un schimb de experiență pe tema „Folosirea mijloacelor audio-vizuale în procesul de învățămînt“. Au fost prezenți reprezentanții ai Ministerului Educației și Învățămîntului, Oficiului central pentru mijloacele de învățămînt, Bibliotecii centrale pedagogice ș.a. Locul acțiunii: Școala nr. 139.

Geometria se învață temeinic prin metode active

Ținând seama de conținutul manualelor de geometrie pentru clasele a VI-a și a VII-a, acum, după ce avem o anumită experiență a predării după acestea — de forma nouă de prezentare, de cantitate și calitatea cunoștințelor care trebuie să fie însușite de elevi — este necesar să folosim o metodologie adecvată pentru a putea face față noilor sarcini impuse de actuala programă de geometrie la clasele gimnaziale. De la început, este necesar să ținem seama de un lucru pe care îl considerăm foarte important și anume că **manualele să fie bine studiate de către profesor nu pe parcursul anului școlar, pe măsură ce predă capitol după capitol, lecție după lecție, ci înaintea începerii anului școlar.** Acest studiu îl ajută pe profesor să compare conținutul manualului clasei respective cu conținutul manualului predat anterior, sau care va fi predat în anul următor. În acest fel, profesorul care va avea o vedere de ansamblu asupra felului cum este structurată materia, va putea utiliza mai eficient cunoștințele elevilor în predarea noilor noțiuni. În funcție de nivelul de cunoștințe al elevilor, acesta va putea alege cele mai potrivite metode de lucru la clasă, metode care să asigure însușirea cantitativă și calitativă a cunoștințelor de către elevi.

Arătăm că manualele de geometrie pentru clasele gimnaziale — ca de altfel și manualele de aritmetică și algebră — folosesc noțiuni noi, specifica matematicilor moderne. Pentru ca aceste noțiuni să fie însușite de către elevi corect, este necesar să se acorde o atenție deosebită ca acestea să fie cit mai accesibile elevilor, folosind metode adecvate. În realizarea acestei sarcini, o deosebită importanță prezintă metodele participative de predare-învățare, care stimulează gândirea elevilor, capacitatea lor de investigare.

Manualele de geometrie pentru clasele a VI-a și a VII-a ne oferă un câmp larg de a-i determina pe elevi să-și pună întrebări și să obțină cunoștințe prin efort propriu atât în cadrul demonstrării teoremelor cât și al rezolvării problemelor.

Pentru a le forma elevilor deprinderile de a-și pune întrebări în cadrul lecțiilor de geometrie este necesar să-i obișnuim să nu accepte informațiile până ce acestea nu au fost bine înțelese, creindu-le uneori chiar sentimentul de incertitudine, pentru ca, în acest

fel, să-și dea mai bine seama de necesitatea motivației sau a demonstrației teoremelor.

Fiind vorba de clase începătoare în studiul geometriei, mai ales la clasa a VI-a, atât în demonstrarea teoremelor cât și în rezolvarea problemelor, care de fapt, așa cum sunt prezentate în manualele de geometrie amintite, sînt în majoritate probleme teoreme, este necesar ca elevii să fie obișnuiți să deseneze figurile, creindu-și astfel suportul intuitiv al gândirii logice. În demonstrarea teoremelor este necesară evidențierea ideii centrale, aceasta ajutînd pe elevi să gîndească, să găsească singuri elementele necesare pentru demonstrarea teoremei respective.

La rezolvarea problemelor, pe lângă o analiză amănunțită în vederea stabilirii unui plan de rezolvare, o eficiență sporită se obține dacă se modifică unele condiții ale problemei, dacă se solicită diferite variante de rezolvare, subliniindu-se cele care sînt cele mai potrivite și care conduc mai repede la rezultat.

Alte elemente cu care elevul va fi obișnuit să lucreze sînt construcțiile și în special construcțiile auxiliare, care oferă un bun prilej pentru obținerea de legături între componentele unei figuri și prin aceasta ușurează rezolvarea multor probleme.

Metodele și procedeele folosite la clasă în măsură să realizeze un permanent dialog între profesor și elevi, renunțarea la simpla comunicare de cunoștințe asigură în cea mai mare măsură însușirea eficientă a cunoștințelor de către elevi.

În folosirea metodelor participative, profesorului de matematică îi revine un rol important, el fiind acela care îndrumă și dirijează munca elevilor în învățarea acestei discipline, astfel încît să nu le stînjenească inițiativa, să le stimuleze dezvoltarea gândirii, a creativității. În acest scop, profesorul va prezenta cunoștințele noi în așa fel încît elevul să le înțeleagă în cele mai mici amănunte, să aibă sentimentul că le-a descoperit el însuși. Profesorul va purta în permanență un dialog viu cu clasa, dialog care să-l oblige pe elev să gîndească, să-și pună apoi singur întrebări și să obțină cunoștințe prin efort propriu.

Prof. ION GAȘPAR
Școala din Fărău, județul Alba

Contribuția chimiei la formarea convingerilor ateist-științifice la elevi

Mă voi opri la câteva din obiectivele procesului de formare a bazelor concepției materialist-științifice și la modul în care aceste obiective se pot realiza în lecțiile de chimie.

Însușirea de către elevi a unor noțiuni și idei științifice de bază în vederea structurării ulterioare a conceptului de materialitate a lumii, de unitate și diversitate a lumii materiale. Cînd avem ocazia să formăm la elevi asemenea idei?

În aproape toate lecțiile de chimie. Iată câteva exemple:

Vorbim foarte des de structura substanțelor. Substanțele sînt alcătuite din particule foarte mici — atomii — care însă nu sînt indivizibili și imuabili așa cum i-au văzut materialiiștii greci, ci dimpotrivă, atomul este un sistem complex supus schimbărilor și transformărilor calitative, el este alcătuit din alte particule, așa-zise „elementare”, care de asemenea au o structură complexă.

În discuțiile cu elevii am folosit aceste noțiuni științifice pentru realizarea obiectivului propus. Nu ne-am rezumat la simpla prezentare a faptelor și generalizărilor științifice, ci am legat aceste fapte de tezele materialismului dialectic asupra materialității lumii, asupra varietății infinite a lumii materiale, care este pusă în evidență și de marea diversitate a particulelor chimice, supuse unor forme tot atât de variate de mișcare, de interacțiune. Elevii au înțeles astfel că lumea este materială, alcătuită din

particule materiale, că materia este infinită, ea nu are limite în ceea ce privește stările sale de existență, este inepuizabilă în profunzime.

Cu ocazia explicării noțiunii de masă atomică ne-am găsit din nou în fața necesității de a explica și de a-i convinge pe elevi că materia este necreată și indestructibilă, dar supusă unei continue transformări.

Cu reprezentările pe care le aveau despre materie ei nu înțelegeau de ce masa atomică este mai mică decît suma maselor particulelor componente, fiind tentați să creadă că „materia se pierde” la formarea atomului din particulele componente. Le-am explicat că materia există în două forme; substanță și cîmp, care se transformă una în alta și astfel au înțeles că „pierderea de masă” se datorează transformării substanței în energie și nu distrugerii materiei.

Aceeași idee, a indestructibilității materiei și mișcării am subliniat-o cu ocazia predării legilor fundamentale ale chimiei. Însuși enunțul legii conservării masei și energiei — „în natură nimic nu se pierde, nimic nu se creează, totul se transformă” — ilustrează încă o dată faptul că lumea materială e veșnică, ea nu a fost creată de forțe supranaturale, se află în continuă mișcare, transformare, pe baza unor legi proprii de dezvoltare.

Ideea unității materiale a lumii este întregită în lecțiile de chimie organică. Obținerea substanțelor organice, pe cale sintetică, de la prima sin-

teză organică — ureea obținută de Wohler în 1828 — pînă la compuşii macromoleculari cu structură complicată obținuți de chimia modernă — demonstrează că între lumea anorganică și cea organică există o strînsă unitate, că substanțele organice pot fi obținute în laborator — fără nici o intervenție a vreunei „forțe vitale”, supranaturale, iar printr-un proces continuu de evoluție a materiei, de la anorganic la organic, de la substanțe simple la substanțe, din ce în ce mai complicate, se realizează saltul de la materia fără viață la materia vie.

Cazurile în care se pune în evidență determinismul la nivelul sistemului chimic sînt foarte multe; cea mai elocventă expresie a acestui determinism o constituie legea periodicității. Aceasta pune în evidență legătura causală între structura atomului și proprietățile elementelor. Pe baza legii periodicității insistăm pentru formarea unei gândiri logice, științifice la elevi, îi obișnuim să-și explice fenomenele observate pe baza legilor care le determină. Ei pot deduce acum proprietățile elementelor pornind de la structura lor și de la poziția în sistemul periodic și astfel sînt convinși că substanța nu are anumite proprietăți pentru că „așa i-a fost dat” de cineva din afară.

În cursul lecțiilor de chimie avem de multe ori ocazia să stabilim trecerea la o nouă calitate prin acumulări cantitative. Nu voi menționa decît un singur exemplu — alotropia oxigenului. La prima vedere elevii nu-și pot explica de ce există două feluri de oxigen — oxigenul obișnuit și ozonul — cu proprietăți diferite, devreme ce e vorba de aceeași atomi componenți. Cine determină aceste deose-

biri? Am făcut din nou apel la tezele materialismului dialectic, le-am explicat că este vorba de o concretizare a uneia dintre legile dialecticii, că deosebirea calitativă (proprietăți diferite) este o consecință a acumulărilor cantitative (O_2 și O_3).

Unul dintre obiectivele majore ale predării procesului chimic este combaterea concepțiilor mistico-religioase prin explicarea științifică a unor fenomene cu interpretări neștiințifice.

Mijlocul cel mai eficient de care dispune chimia pentru realizarea acestui obiectiv este experimentul. În timpul efectuării experimentului elevul descoperă treptat adevărul științific. Elevul realizează în laborator fenomene pe care le-a crezut nenaturale. El a văzut, de exemplu, în laboratorul de chimie că fosforul luminează la întuneric și și-a explicat științific acest fenomen. A impregnat o hîrtie cu soluție de fosfor și aceasta s-a aprins de la sine, fără nici o intervenție din afară. Am folosit acest prilej pentru a explica unele fenomene cu iz religios — lemne putrede care luminează la întuneric sau flăcări care apar în ciemitire — și acum le-au apărut elevilor ca ceva firesc, natural.

Exemplele de acest fel sînt foarte multe. Ele duc la transformarea cunoștințelor în convingeri, obiectiv major al formării concepției științifice la elevi.

Finalitatea acestui proces o constituie fundamentarea științifică a ateismului prin explicarea consecvent-științifică, materialist-dialectică a fenomenelor și proceselor naturale.

Prof. IRINA-ANCA POPESCU
Licenț de matematică-fizică
din Caracal, jud. Olt

METODE ACTIVE

Organizarea învățării prin descoperire

X

Randament și evaluare

Vorbind despre randamentul elevilor la învățatură și, implicit, despre actul evaluării acestui randament, numeroși autori (Hans Selye, M. Marchand, Gonobolin, Teodora Simionescu, Dumitru Vrabie ș.a.) au realizat unele tipologii în care profesorii sînt clasificați, cu precădere, din perspectiva efectului pe care notarea o are în rîndul elevilor, a modului în care nota se reflectă în atitudinea acestora. În învățarea prin descoperire — fără să neglijăm bogăția de nuanțe stimulative pe care evaluarea randamentului la învățatură o are asupra elevului — ne vom îndrepta atenția, cu precădere, spre rolul ei de aferență inversă, de feed-back pentru orientarea indeosebi a profesorului asupra conducerii și organizării în continuare a învățării elevilor prin descoperire, de-a lungul anilor școlari.

Sînt binecunoscute (chiar ironizate uneori) întrebările puse de profesor (la care, de regulă, nu răspunde nimeni niciodată!) după ce au predat unele cunoștințe și înainte de a trece la alte capitole: „A înțeles toată lumea?” sau: „E cineva care nu a înțeles?”

În învățarea prin descoperire, randamentul elevilor constituie, însă, însăși substanța activității lor și, totodată, a lecției, deoarece în etapa de concluzii elaborate împreună de profesor și elevi, pe baza lucrărilor de descoperire efectuate de elevi, profesorul are prilejul și cele mai ample posibilități să cunoască dimensiunile, nivelul și, mai ales, eficiența activității desfășurate de elevi; pe această bază se poate lua una din măsurile: repetarea lucrării organizate însă după alte sarcini de lucru; refacerea parțială a lucrărilor; expunerea orală de către profesor a cunoștințelor care ar fi urmat să fie comunicate de elevi ca rezultat al efectuării lucrărilor; recomandarea spre lectură a unor capitole sau lecții din manual sau din alte lucrări.

Dar, cel mai important moment de evaluare a randamentului muncii de învățatură a elevilor îl constituie chiar etapa de muncă, efectuarea de către elevi a lucrărilor cerute și organizate de profesor prin „Fișa de lucru”. Se pot consemna aprecieri asupra modului în care lucrează elevii (respectiv cum se formează deprinderile corecte de lucru), asupra repartizării și folosirii timpului de lucru, asupra eficienței cu care

se încarcă activitatea, asupra modului și nivelului observărilor făcute de elevi, asupra felului în care sînt consemnate aceste observări, asupra spiritului și gradului de cooperare cu alți elevi în cazul lucrului în grup, asupra capacității de a emite ipoteze și de a interpreta fenomenele observate, precum și asupra multor alora dintr-o paletă pe cît de largă, pe atît de edificatoare pentru formarea personalității pe care dorim s-o construim.

Și, totuși, ce note punem în catalog? Cu unii colegi am experimentat punerea unor note medii trimestriale alcătuite dintr-o notă de la examinarea orală, alta de la lucrările scrise și o a treia care evalua nivelul muncii de descoperire a elevului pe o perioadă dată (un trimestru școlar). Patru ani de experimentare, care ne-au furnizat un bogat material de studiu, nu ne-au adus totuși suficiente argumente pentru a susține introducerea în alcătuirea notei medii trimestriale a elevilor, a acelei note puse pentru nivelul muncii lor de descoperire, cu toate că această notă a fost în general stimulatorie pentru elevi, relevantă pentru profesori și unanim acceptată de profesori-elevi. În aceste condiții, am apreciat că se poate lucra prin descoperire, evaluîndu-se randamentul muncii elevilor pe etape ale descoperirii, acesta constituind elementul hotărîtor (feed-back) pentru profesori spre a-i orienta în organizarea propriului lor proces de creație și muncă didactică; notarea în catalog să se facă pe baza examinărilor orale și scrise practicate curent și prevăzute în regulamentele școlare.

În încheierea ciclului nostru de articole privind învățarea prin descoperire, consemnăm, încă o dată, valoarea educativă reală și rolul covârșitor pe care lecțiile prin descoperire îl au în procesul de învățare, precum și faptul că învățarea prin descoperire nu poate fi practică în exclusivitate pe întreg parcursul unui an școlar, ci numai alternată și cu alte metode de predare-învățare, de preferat active, neexcluzîndu-se, ci, dimpotrivă, presupunîndu-se practicarea lecțiilor de expunere și a altor metode tradiționale. Important este modul în care sînt folosite toate aceste metode și, mai ales, eficiența obținută.

COSTIN ȘTEFANESCU

ÎNCHIEIEREA ANULUI ȘCOLAR

Potrivit structurii anului școlar și planurilor de învățământ, pe baza indicațiilor primite din partea conducerii superioare de partid și de stat, a conducerii ministerelor noastre, cursurile acestui an de învățământ se vor încheia după cum urmează:

- la clasele I-VIII, a XII-a cursurile de zi, și a XIII-a cursurile serale, în ziua de 13 iunie;
- la clasele X-a, în ziua de 20 iunie;
- la clasele a IX-a și a XI-a, cursurile de zi precum și la clasele a XI-a și a XII-a cursurile serale, în ziua de 15 iunie.

Serbarea de sfârșit de an școlar, la clasele I-VIII și „Zilele pionierilor” se vor organiza, duminică 14 iunie a.z., iar la celelalte clase, în ziua imediat următoare încheierii anului școlar.

La clasele I-VIII, serbarea va avea loc, așa cum a devenit o bună tradiție a școlii noastre, în prezența părinților și a organelor locale de partid și de stat; serbarea va începe cu prezentarea planșelor și cu prezentarea de către directorul școlii a bilanțului anului de învățământ 1981/1982, în lumina hotărârilor Congresului al XII-lea al partidului și a măsurilor stabilite de Congresul educației și învățământului. Va urma prezentarea de către conducătorul-instructor de unitate a bilanțului activității politico-educative organizate cu pionierii și școlii primare pe parcursul anului școlar 1981/1982. După aceea, se vor acorda premiile școlare și distincțiile pionierilor pentru rezultate deosebite la învățătură și activitate pionieră și se vor desfășura demonstrațiile și unitățile de pionieri fruntași în cadrul serbei „Tot învățăm”. Serbările se vor încheia cu programe artistice organizate de formatele școlare participante la Festivalul național „Clasarea Românilor”.

Ca și în anul precedent, după serbarea școlară, în după-amiaza zilei de 14 iunie, în comune, orașe și municipii, în profil și domenii culturale, literare, sportive și zone de agrement vor fi organizate, după caz, concursuri, manifestări culturale-artistice, întreceri sportive, marșuri și parădi pionieră, serbări dispense, carnavaluri.

Potrivit hotărârilor de partid și de stat, și în anul școlar, ca în fiecare an, la 20 iunie se sărbătorește „Zilele învățătorilor”.

Ținând seama de faptul că această sărbătoare are loc într-o perioadă cu multe activități didactice (concursuri, etapele, lucrări practice etc.), evenimentul va fi marcat prin activități festive organizate în cadrul de școală, la care vor participa directorii de școli, cadre didactice evidențiate în muncă, reprezentanți ai organizațiilor de copii și tineret, studenți, activiști de partid și de stat.

Cu acest prilej, se vor aduna cadrele didactice în școli pentru a realiza desfășurată și se vor acorda de către Ministerul Educației și Învățământului și Uniunea Sindicatelor din Învățământ, Știință și Cultură, personalități deosebite care a obținut rezultate deosebite în activitatea instructiv-educativă, în muncă de cercetare științifică și în viața social-obștescă, literară de „Educație”.

Preocupări prioritare în învățământul liceal

Bacalaureatul — 1981

În cadrul preocupărilor noastre a stat ridica nivelul general al învățământului de toate gradele, asigurarea condițiilor ca școala să ofere tinerilor cunoștințele cele mai înalte, tot ce este mai nou și important în sfera științifică și cunoașterea umană. În acest cadru o importanță deosebită are asigurarea bazei a principului politencinței, astfel încât, iesind de pe banchile școlii sau liceului, toți tinerii să posede un bagaj științific profesional, tehnic și științific o cultură complexă, multilaterală. Atenția le va fi posibilă tinerilor să treacă de la o activitate la alta, în raport cu cerințele societății, cu schimbările rapide ce au loc în economia noastră modernă, dinamică, în diferite domenii ale vieții sociale.

Cerinta de maximă înaltă calitate pentru colectivele didactice este, în continuare, ridicarea calitatii și integrării procesului instructiv-educativ în vederea obținerii unei noi calități a învățământului.

Pe baza indicațiilor primite din partea conducerii superioare de partid și de stat, a conducerii ministerelor noastre, în vederea încheierii în bune condiții a anului școlar 1981/1982, a fost stabilit un ansamblu de măsuri menite să asigure desfășurarea corectă a activității de învățământ și de bacalaureat și de asigurare a școlii profesionale sau a școlii de mașini, pregătirea și repartizarea în producție a absolvenților. De asemenea, s-a stabilit și simț de realizare a măsurilor privind desfășurarea anului de învățământ.

Inscrierea în clasa a IX-a

și admiterea în clasa a XI-a

În acest an s-au elaborat noi acte normative privind organizarea și desfășurarea înscrierii în clasa a IX-a de liceu, a admiterii în clasa a XI-a de liceu și a examenului de bacalaureat într-o redacție cu caracter de permanență pentru minimum 5 ani. Astfel, se va asigura o temeinică cunoaștere, de către toți factorii, a reglementărilor respective și implicit, respectarea lor riguroasă.

În vederea popularizării reglementărilor cuprinse în actele normative menționate, în rândul elevilor, al părinților acestora, al publicului în general, ca și în alți ani, în cursul lunii februarie a.z. s-au tipărit și s-au difuzat, prin centrele de difuzare a presei, extrase din normele respective.

În scopul unei bune organizări și desfășurări a concursului de admitere în școala profesională și de mașini s-au elaborat norme de admitere în școala profesională și în școala de mașini, de asemenea cu caracter de permanență pe 5 ani. Normele pentru admitere în școala profesională s-au publicat în broșura care s-a difuzat prin centrele de difuzare a presei.

Pentru coordonarea tuturor acțiunilor privind înscrierea în clasa a IX-a, admiterea în clasa a XI-a de liceu, în școala profesională și examenul de bacalaureat, s-a constituit în Ministerul Educației și Învățământului o comisie centrală, iar la inspectoratele școlare comisii județene.

Tâmbul, pentru buna organizare și desfășurare a examenului de bacalaureat 1981-1982 au fost stabilite centrele și comisiile de bacalaureat, pe baza propunerilor formulate de către inspectoratele școlare ale județelor și al municipiilor București. Astfel, în vederea din luna iunie vor funcționa 129 centre, în luna iunie vor funcționa 129 centre, în luna iunie vor funcționa 129 centre, în luna iunie vor funcționa 129 centre.

Fiecare comisie își va desfășura activitatea sub conducerea unui președinte, cu pregătire în profil, care va asigura posibilitatea verificării tematicii și competențelor de specialitate, precum și a celor specifice materiei, cu ocazia soluțării probei practice. Durata acestei activități, precum și de control pot spreca valorile științifice a lucrărilor practice executate de către elevi, precum și utilizarea probei și a rezultatelor. În acest scop, pe lângă la justa lor valoare teoretică care fundamentarea cunoștințelor și modalități de realizare a lucrărilor practice.

De cele 129 comisii stabilite și funcționale în 129 centre din luna iunie a.z., la peste 100 centre vor fi numite, în funcție de necesitate, cadre universitare, iar la circa 60 centre din învățământul liceal, din rândul directorilor și profesurilor cu gradul didactic I și cu rezultate deosebite în activitatea didactică.

În vederea realizării de către toți factorii implicați în repartizarea în producție a absolvenților treptelor I și a II-a de liceu, școlii profesionale și școlii de mașini, s-a stabilit că este deosebită importanță, s-a stabilit care sunt indicatorii indispensabili și organelor centrale, cu ajutorul cărora fiecare absolvent, care nu conștientizează stadiul în formă superioară de învățământ, să aibă locul de muncă potrivit în colaborarea cu întreprinderile și instituțiile, la majoritatea unităților școlare s-au stabilit locurile de muncă corepunzătoare numărului și meseriilor viitorilor absolvenți, urmând ca aceștia să primească repartizarea după susținerea examenelor de absolvire. Este necesar, în continuare, ca la unitățile de învățământ care nu au rezolvat această problemă, să se ia toate măsurile necesare pentru ca în cel mai scurt timp aceste probleme să fie soluționate. Inscriserea pentru susținerea examenului de bacalaureat, promoția 1981, precum și pentru admiterea în învățământul superior, nu trebuie să fie condiționată de găsirea locului de muncă de către absolvenți sau părinții acestora.

Un număr sporit de școli cu treapta I de liceu în mediul rural

Planul de școlarizare pentru clasa a IX-a, pe tipuri și profiluri, la nivel central și în profil teritorial, s-a întocmit în funcție de necesarul de forță de

muncă al ministerelor și al celorlalte organe centrale care organizează școli — cuprinzându-se promoția clasei a VIII-a din cadrul unui județ. În anul școlar 1981/1982 va funcționa în comune un număr sporit de școli de 10 ani, pentru cuprinderea mai bună a absolvenților clasei a VIII-a din mediul rural în localitățile de domiciliu sau în cele apropiate. Astfel, numărul școlilor de 10 ani va crește de la 968 la 1716, ceea ce reprezintă o cuprindere de 64,5 la sută din totalul comunelor.

De asemenea, planul de școlarizare pentru clasa a XI-a s-a întocmit pe profiluri — în funcție de necesarul de muncă calificată din cadrul județului, stabilit de consiliile populare și de ministerele economice, de utilizarea rațională a resurselor de muncă existentă.

Extinderea învățământului seral

O atenție deosebită s-a acordat învățământului seral, atât prin sporirea ponderii acestei forme de învățământ, cât și prin programul de măsuri adoptat de Ministerul Educației și Învățământului, având ca obiectiv îmbunătățirea procesului instructiv-educativ, pentru crearea condițiilor optime de studiu pentru toți absolvenții muncii, care, lucrând în producție, doresc să-și desăvîrșască pregătirea profesională.

Învățământul profesional va constitui, în continuare, o formă importantă de pregătire a muncitorilor calificați, cuprinzând circa 20 la sută din numărul absolvenților învățământului de 10 ani. La elaborarea planului de școlarizare pentru școlile profesionale s-a avut în vedere necesarul de muncitori al întreprinderilor de pe teritoriul județului, iar la maștri atât necesitățile consiliilor populare, cât și cele ale ministerelor economice.

Orientarea școlară și profesională a elevilor, a avut ca obiectiv fundamental pregătirea tineretului pentru alegerea meseriilor și pentru formarea lui profesională, pentru integrarea în viața socială, în concordanță cu necesarul forței de muncă, pe plan național și local, ținând seama de inclinațiile, aptitudinile și interesele fiecărui elev.

Orientarea școlară și profesională a elevilor s-a realizat, de către cadrele didactice, prin întregul complex al influențelor educative care acționează asupra elevilor, atât în cadrul procesului de învățământ, cât și în afara acestuia, în familie, în colaborarea cu întreprinderile și ministerele economice, direcțiile județene pentru probleme de muncă și ocrotiri sociale etc.

În sprijinul acțiunilor de orientare școlară și profesională, pentru îndrumarea cadrelor didactice și a celorlalți factori implicați în desfășurarea acestei acțiuni, revista „Tribuna școlii” a publicat o broșură cu caracter metodic intitulată „Orientarea școlară și profesională a elevilor”, dedicată orientării școlare, la scopul realizării „Programului privind asigurarea și pregătirea forței de muncă”. Întocmit pe baza documentelor și hotărârilor celui de al XII-lea Congres al P.C.R.

Prin grija ministerelor coordonatoare de licee au fost editate planșe, prin care se explică elevilor și părinților profiturile și materiile care se pregătesc în unitățile școlare; de asemenea, au fost realizate emisiuni speciale la radio și televiziune, în vederea popularizării în muncă a rețelei școlare, profesorilor și meseriilor în care se pregătește forța de muncă.

In întâmpinarea viitorului an școlar

În anul școlar 1981/1982 pentru învățământul liceal și profesional se vor aplica aceleași planuri de învățământ ca în anul școlar în curs. Pentru învățământul de mașini s-au elaborat noi planuri de învățământ prin care s-a realizat predarea unitară a disciplinelor tehnico-economice, de organizare și conducere, s-a introdus disciplina „Politica economică a P.C.R.”, în scopul însușirii de către viitorii maștrii a concepției P.C.R., cu privire la dezvoltarea economică-socială a țării noastre, fundament teoretic pentru înțelegerea și aplicarea cunoștințelor de organizare și conducere a producției și a muncii. De asemenea, pentru aprofundarea unor capitole de matematică, strins legate de specialitățile în care se pregătesc elevii, precum și a unor noțiuni de informatică și tehnică de calcul, necesare viitorilor maștrii, s-a introdus disciplina „Matematica aplicată”.

Programele de liceu și școli profesionale au fost realizate și îmbunătățite în comisiile de specialitate, pe baza observațiilor făcute de cadrele didactice, în sensul corelării interdisciplinare, a introducerii în acestea a tehnologiilor moderne din întreprinderile economice, a succerilor științei și tehnicii în ramura respectivă de activitate; s-a pus un accent deosebit pe economia de materiale, energie, combustibil, pe recuperarea unor materiale și refolosirea acestora. De asemenea, au fost introduse, la temele care se pretează, normele de protecție a muncii și de prevenire și stingere a incendiilor, subliniindu-se necesitatea de a se analiza de către cadrele didactice cauzele care conduc la accidente de muncă, în vederea prevenirii acestora.

Programele școlare de instruire practică au fost îmbunătățite în sensul ca acestea să contină lucrările de categoriile I și II din indicatoarele tarifare de calificare pentru fiecare meserie în parte. Se va pune un accent deosebit pe calitatea și eficiența lucrărilor executate de către elevi. Se impune ca toți factorii de răspundere să ia măsurile necesare ca toate programele școlare să ajungă în unitățile de învățământ în cel mai scurt timp, iar conducerile de școli și cadrele didactice le revine sarcina de a analiza conținutul noilor programe și de a stabili planul de măsuri în vederea aplicării acestora. De asemenea, pentru școala de mașini au fost elaborate programe noi în concordanță cu planurile de învățământ ce se vor aplica începând cu anul școlar 1981/1982.

S-a elaborat lista programelor școlare valabile care se vor transmite tuturor inspectoratelor școlare și ministerelor coordonatoare.

Pentru învățământul liceal, profesional și de mașini se vor edita 420 titluri, dintre care 92 originale, 111 revizii. Astfel sînt create toate condițiile ca la începutul anului școlar să avem toate manualele în școli.

A fost elaborat, tipărit și difuzat catalogul manualelor valabile și a fost ținută ședința de instruire cu inspectorii școlari și reprezentanții organelor de difuzare a acestora.

Pentru aducerea la îndeplinire a tuturor măsurilor stabilite este necesară o mobilizare totală a conducerilor de școli, a cadrelor didactice, a tuturor lucrătorilor din domeniul învățământului, de respectare cu strictețe a normelor și reglementărilor în vigoare.

Conf. univ. dr. ing. GH. RUȘITORU,
directorul Direcției învățământ liceal și tehnic profesional din Ministerul Educației și Învățământului

Cu sentimentul datoriei împlinite

(Urmează din pag. 1)

se deprins în orăbii spiritului de echipă, rigurozitate, responsabilitate, conștientizarea

Ca dirijantul mi-am sport convingerea că pentru a-i înțelege pe tineri trebuie să rămân mereu tânăr: sufletele, că principala noastră vocation trebuie să ră-

În atelierul de lăcătușărie al Școlii nr. 23 din Capitală

mină dăruirea, că simpatia, afecțiunea tandrețea, îmbinate cu exigență și competență profesională sînt punți solide către adolescenți. Sînt fericiți și mîndri că absolvenții mei pornesc în viața cea mare cu pași siguri. Toți au un loc de muncă asigurată în unitățile industriale ale țării. Toți vor să-și afirme prin muncă destoinicia, avînd ca bază solidă de afirmare cunoștințele primite în școală, dragostea de muncă și pregătirea în meserie obișnuită în uzină. Unii dintre absolvenții mei vor să-și continue studiile în instituții de învățământ superior, alții vor să intre direct în focol clocoțitor al producției. Toți au însă sentimentul utilității lor, sentimentul că pot duce mai departe flacăra mereu vie a științei, inventivității și creativității. Urez elevilor mei drum bun în viață și să-și sporească necontenit strălucirea brății de aur dobîndite în școală!

Acum aștept cu aceeași nerăbdare cu care așteapt și ei, festivitatea simplă, modestă, dar încărcată de emoție, pe care o organizăm în școală spre a cinși și rememora cei patru ani de muncă. Ne vom întîlni în curtea mare a școlii cu toți elevii și, conform unei frumoase tradiții, vom înmîna — prin șeful promoției — cheia clasei a XI-a. Apoi, împreună cu părinții, cu alți invitați vom poposi în fiecare clasă a liceului unde au învățat elevii mei și vom rememora clipele frumoase petrecute în anii de studiu. În fiecare clasă vom cînta cîntece pe versuri create pentru această ocazie și, firește, nelipsitul Gaudeamus.

Sport în aer liber, la Grădinița Fabricii de confecții și tricotate din București

Vacanța de vară a elevilor

Zilele de 13 iunie pentru preșcolarii și elevii din învățământul primar și gimnazial și de 15 iulie pentru elevii din învățământul liceal și profesional vor marca sfârșitul anului școlar și totodată începutul „vacanței mari”. O vacanță care se anunță, ca în fiecare vară, bogată în acțiuni politico-educative, tehnico-științifice, cultural-sportive și recreativ-distractive, menite să contribuie la întărirea sănătății copiilor, la re confortarea lor fizică și intelectuală. Peste 4 000 000 preșcolari și elevi vor fi cuprinși în colonii, tabere, excursii, expediții și drumeții. Practic, fiecare elev va participa la cel puțin o activitate de vacanță organizată la nivel comunal, județean sau central.

Cu deosebită grijă va fi organizată vacanța pe plan local. În toate localitățile din mediul rural, în orașe și municipii, în școli, case ale pionierilor și șoimilor patriei, case ale tineretului și de cultură, la bazele sportive vor funcționa cluburi de vacanță, cu profil variat, care vor asigura desfășurarea în continuare, în forme specifice, a activităților prevăzute în „Programul unitar al activităților politico-ideologice, tehnico-științifice, cultural-artistice și sportive”.

În programul cluburilor de vacanță și al taberelor, în funcție de condițiile concrete, de specificul și particularitățile de vîrstă ale copiilor, se vor organiza activități prin care se va urmări cultivarea, la preșcolari și elevi, a interesului față de muncă și cultură, pentru folosirea tuturor mijloacelor de informare în vederea largirii orizontului de cunoaștere, atragerea lor la practicarea sistematică a exercițiilor fizice, sportului și turismului.

Zilnic, se vor organiza pe grupe de interes acțiuni complexe de petrecere a timpului liber: recitaturi de poezie și cîntece patriotice-revoluționare, concursuri și jocuri, proiecții de filme și diapozitive, serate dansante, întreceri sportive, drumeții, excursii, vizite la muzee și unități economice.

În toate unitățile de învățămînt, în casele pionierilor și șoimilor patriei se va urmări continuarea activității cercurilor tehnico-științifice și de creație artistică în cadrul cărora vor fi organizate acțiuni practice, la care vor fi atrași specialiști care să prezinte elevilor cele mai noi descoperiri din domeniul lor de activitate.

Bibliotecile școlare, cele de pe lângă căminele culturale, casele de cultură și cluburi vor organiza prezentarea de cărți social-politice, științifice, de beletristică, recenzii, concursuri gen „Cine știe cîștină”, expoziții de carte ș.a.

De asemenea, la punctele de informare și documentare, la cabinetele de științe sociale se vor organiza acțiuni ca: discuționare politice, cadre și tribune ale actualității politice, răspunsuri la întrebări, concursuri și manifestări legate de cartea social-politică, de evenimentele politico-istorice mai importante.

În împlinirea și cu prilejul sărbătoririi zilei de 23 August, cu sprijinul filialelor societăților științifice de istorie se vor organiza ample manifestări culturale-educative, tehnico-științifice, sportiv-turistice, în programul acestora incluzînd: vizite, evocări, întîlniri cu activiști de partid și de stat, cu militari ai forțelor noastre armate, expoziții, serbări culturale-artistice și sportive, concursuri, cicluri de filme pe teme istorice, acțiuni de îngrijire a monumentelor istorice, vizite la muzee ș.a.

Un capitol plin de atractivitate din agenda vacanței îl constituie coloniile și taberele organizate pe litoralul Mării Nele și de care vor beneficia aproape 50 000 preșcolari și elevi, tabere la munte și în alte zone pitorești, excursii județene și interjudețene în care vor fi cuprinși peste 1 269 000 elevi. De reținut este profilul variat al taberelor școlare: de odihnă, pe profiluri tehnico-științifice, artistice, de instruire, sportive, de muncă patriotică etc. În toate județele țării vor fi organizate tabere pe profil tehnico-aplicativ, pe diferite discipline de învățămînt în care vor fi cuprinși peste 40 000 elevi. Vor fi extinse excursiile de documentare și cercetare, expedițiile „Cutezătorii” în cadrul cărora un accent deosebit se va pune pe observarea și studierea directă a unor fenomene și procese din realitatea inconjurătoare.

Itinerarele drumețiilor și excursiilor vor include vizitarea unor locuri și monumente evocatoare ale luptei glorioase a poporului nostru, ale luptei partidului pentru libertate și independență, vizite la obiective social-economice

construite în anii socialismului. Elevii din județele țării care vor veni în excursie la București vor vizita Muzeul de istorie al Republicii Socialiste România, Muzeul de istorie al partidului comunist, a mișcării revoluționare și democratice din România și alte muzee, unde se vor organiza pentru ei expuneri și vizionări de filme documentare.

Cu mult interes vor fi primite de către elevii concursul de artă plastică „România, plai de aur”, Festivalul republican „Ciprian Porumbescu”, concursul revistelor școlare „Tineri condeie”, Festivalul cultural-artistice „Copiii lumii dorește pacea” etc.

Vacanța în „haine de lucru” din această vară va oferi tineretului școlar posibilități diverse de participare cu entuziasmul și hărnicia specifice vârstei, la realizarea unor obiective economice și social-culturale de larg interes local și național. Zeci de mii de elevi vor lucra pe șantierele naționale și locale ale tineretului, la înălțarea unor construcții economice și social-culturale, vor da o mină harnică de ajutor în campaniile agricole, la recoltarea plantelor medicinale și a fructelor de pădure, la creșterea viermilor de mătase, la recuperarea ambalajelor și a materialelor refolosibile, vor contribui la pregătirea școlilor pentru noul an de învățămînt, la îmbogățirea edilitară și înfrumusețarea localităților natale etc.

Pentru elevii care nu au reușit să promoveze integral anul școlar, în cadrul programelor de activități al cluburilor de vacanță și taberelor, vor fi organizate ore de meditații și consultații în vederea însușirii cunoștințelor prevăzute în programele școlare.

Vacanța de vară cu milioanele de „beneficiari” ai programelor complexe de manifestări politico-educative și cultural-sportive, trebuie să se afle permanent în atenția forurilor centrale și locale de învățămînt, a organizațiilor de U.T.C. și pionieri. Sub îndrumarea și cu sprijinul activ al organelor de partid, acestea au datoria să valorifice cu maximă eficiență condițiile de care dispun pentru a asigura preșcolarii și elevilor o vacanță cu adevărat recreativă, reconfortantă și cu multiple valori educative.

MARIN ILIESCU
directorul Direcției științe sociale,
activități educative și sportive din
Ministerul Educației și Învățămîntului

Program de acțiuni pentru învățămîntul liceal

GRAFICUL ACȚIUNILOR
privind organizarea și desfășurarea
inscrierii în clasa a IX-a (treapta I) de
liceu, învățămînt de zi

1 iunie — a fost afișat numărul de locuri la unitățile de învățămînt, pe profiluri;

16—25 iunie — depunerea de către elevi a fișelor tip de înscriere la secretariatele unităților de învățămînt, și, după caz, efectuarea controlului medical. La profilurile la care se susțin probe de aptitudini, fișele de înscriere se depun pînă la 19 iunie inclusiv;

20—26 iunie — susținerea probelor de aptitudini;

26—30 iunie — reorientarea elevilor și stabilirea unităților de învățămînt și a profilurilor la care se organizează probe de verificare a cunoștințelor;

2—4 iulie — susținerea probelor de verificare a cunoștințelor;

6 iulie — afișarea rezultatelor;

7—10 iulie — redistribuirea elevilor, care nu au fost declarați înscriși în urma susținerii probelor de verificare a cunoștințelor, la alte licee sau profiluri unde au rămas locuri neocupate.

GRAFICUL
acțiunilor privind organizarea
și desfășurarea concursului de admitere
în clasa a XI-a (treapta a II-a) de liceu
(învățămînt de zi și seral)

Probele de concurs se susțin, la aceleași date și ore, atît pentru învățămîntul de zi, cit și pentru cel seral.

1 iunie — a fost afișat numărul de locuri, la unitățile de învățămînt, pe profiluri;

1—8 iulie — înscrierea candidaților;

2—7 iulie — susținerea examenelor de diferență a probelor de aptitudini și a probelor de concurs la profilurile muzică, arte plastice și decorațiuni, coregrafie;

9—14 iulie — susținerea probelor de concurs;

15 iulie — afișarea rezultatelor.

GRAFICUL ACȚIUNILOR
privind organizarea și desfășurarea
examenului de bacalaureat

a) Sesiunea iunie: 21—30 iunie
pînă la 1 iunie — au fost executate lucrările practice și au fost depuse la secretariatele liceelor;

15 iunie — încheierea cursurilor claselor a XII-a, învățămînt de zi, și a XIII-a, învățămînt seral;

21 iunie — lucrare scrisă la limba și literatura română;

22 iunie — lucrare scrisă la limba și literatura maternă;

24 iunie — lucrare scrisă la: matematică, fizică, chimie, biologie, anatomia și fiziologia omului, istorie, geografie, economie politică și politica economică a P.C.R., filozofie, filozofie și estetică, pedagogie preșcolară;

27 iunie — lucrare scrisă la: fizică, chimie, filozofie și biologie pentru următorii candidați;

— Candidații proveniți de la liceele sau clasele cu predarea în limbile naționalităților conlocuitoare susțin probă scrisă și la limba și literatura maternă.

— Candidații din promoția 1979 care au

studiat după planurile de învățămînt ale fostului profil real, susțin examenul de bacalaureat la următoarele discipline: Proba 1: Limba și literatura română (lucrare scrisă); Proba 2: Matematică (lucrare scrisă); Proba 3: Fizică sau Chimie (lucrare scrisă).

— Candidații din promoția 1979, care au studiat după planurile de învățămînt ale fostului profil umanist, susțin examenul de bacalaureat la următoarele discipline: Proba 1: Limba și literatura română (lucrare scrisă); Proba 2: istorie (lucrare scrisă); Proba 3: Filozofie sau Biologie (lucrare scrisă). La aceleași discipline susțin examenul de bacalaureat și candidații proveniți de la profilul „filologie-istorie”, învățămînt seral, încadrați în muncă în domeniul pentru care, potrivit nomenclatorului de profiluri și meserii, nu sînt organizate licee, precum și cei care nu sînt încadrați în muncă, beneficiind de prevederile art. 4 alin. 2 și 4 din Legea nr. 25/1976, privind încadrarea într-o muncă utilă a persoanelor apte de muncă, respectiv cele în stare de incapacitate totală de muncă și femeile care își îngrijesc copiii sau desfrășoară o activitate casnică în gospodăria proprie.

26—30 iunie — susținerea lucrărilor practice și examinarea orală a candidaților care nu au obținut cel puțin nota 5 la lucrările scrise și au solicitat prezentarea la examinarea orală;

30 iunie — afișarea rezultatelor examenului de bacalaureat;

b) Sesiunea august: 13—22 august

1—20 iulie — înscrierea la examenul de bacalaureat;

pînă la 1 august — executarea lucrărilor practice și depunerea acestora la secretariatele liceelor;

13 august — lucrare scrisă la limba și literatura română;

14 august — lucrare scrisă la limba și literatura maternă;

16 august — lucrare scrisă la: matematică, fizică, chimie, biologie, anatomia și fiziologia omului, istorie, geografie, economie politică și politica economică a P.C.R., filozofie, filozofie și estetică, pedagogie preșcolară;

19 august — lucrare scrisă la: fizică, chimie, filozofie, și biologie pentru categoriile de candidați menționate mai sus la sesiunea iunie, la probele din data de 27 iunie.

17—22 august — susținerea lucrărilor practice și examinarea orală a candidaților care nu au obținut cel puțin nota 5 la lucrările scrise și au solicitat prezentarea la examinarea orală;

22 august — afișarea rezultatelor examenului de bacalaureat.

EXAMENELE DE CORIGENȚĂ

Sesiunile de corigență se vor desfășura în perioada 5—10 august, pentru elevii din clasele a VIII-a, a X-a, a XI-a, a XII-a — cursuri de zi și a XIII-a — cursuri serale; între 13—16 august, pentru elevii din anul I de la școlile de maștri cu durata de pregătire de un an și din anul II de la cursurile serale; între 1—5 septembrie, pentru elevii din clasele I—VII și a IX-a, cursuri de zi, a XII-a cursuri serale, anul I școli profesionale și de maștri cu durata de pregătire de un an și jumătate și anul I de la școlile de maștri — cursuri serale.

Programul activităților de perfecționare pentru profesori

— Etapa a II-a a sesiunii de activitate colectivă —

Universitatea din București — între 20—31 iulie: reciclare, pregătire pentru definitivat și gradul II, pentru toate specialitățile, cu următoarele excepții: psihopedagogie specială pentru deficienți mintali, pentru deficienți de auz și logopați (pregătire pentru definitivat și pentru gradul II) — între 16—30 iunie; educatori din case de copii școlari (reciclare) — între 17 iunie — 5 iulie; educatori din case de copii preșcolari (reciclare) — între 1—16 iulie; învățători din școlile ajutoare (reciclare) — între 1—17 iulie.

Universitatea din Iași — între 17—30 iulie: reciclare, pregătire pentru definitivat și pentru gradul II, toate specialitățile.

Universitatea din Cluj-Napoca — între 20—31 iulie: reciclare, pregătire pentru definitivat și gradul II la toate specialitățile, cu următoarele excepții: pregătire psihopedagogică pentru ingineri — între 17—21 iulie; învățători din școli ajutoare — între 17 iulie — 7 iulie; educatori din case de copii — între 18 iunie — 8 iulie;

Universitatea din Timișoara — între 18—29 iulie: reciclare, pregătire pentru definitivat și gradul II, toate specialitățile.

Universitatea din Craiova, reciclare la specialitățile: lb. română, franceză, agricultură și horticultură — între 17—31 iulie; matematică, fizică — între 18—29 iulie.

Universitatea din Brașov — între 18—30 iulie: reciclare, pregătire pentru definitivat și gradul II, specialitățile: matematică, ingineri specialitățile Auto-vehicule rutiere și Silvicultură; pregătire pentru definitivat și gradul II, specialitățile de industrializare a lemnului — între 18—30 iulie.

Universitatea din Galați — între 17—31 iulie: reciclare, pregătire pentru definitivat și gradul II la specialitățile engleză, franceză, rusă.

Institutul Politehnic din București — între 17 iulie — 1 august: reciclare, pregătire pentru definitivat și gradul II pentru ingineri; reciclare pentru profesorii de chimie între 23 iulie — 3 august, pregătire definitivat — chimie — între 12 iulie — 28 iulie, pregătire gradul II — chimie — între 17 iulie — 1 august.

Institutul Politehnic din Cluj-Napoca — între 17—31 iulie: reciclare pentru ingineri specialitatea T.C.M.; pregătire pentru definitivat și gradul II pentru toate specialitățile — între 17—31 iulie.

Institutul Politehnic din Iași — între 17—31 iulie: reciclare, pregătire pentru definitivat și gradul II la chimie și specialitățile tehnice.

Institutul Politehnic din Timișoara — între 17—31 iulie: reciclare, pregătire pentru definitivat și gradul II.

Institutul Agronomic din București — între 17—31 iulie: reciclare, pregătire pentru definitivat și gradul II.

Institutul Agronomic din Iași — între 17—31 iulie: reciclare pentru specialitatea agricultură.

Institutul Agronomic din Timișoara — între 17—31 iulie: reciclare pentru specialitatea agricultură.

Conservatorul de muzică din București — între 22—31 iulie: reciclare, pregătire pentru definitivat și gradul II.

Conservatorul de muzică din Cluj-Napoca — între 17—31 iulie: reciclare, pregătire pentru definitivat și gradul II.

Conservatorul de muzică din Iași — între 17—31 iulie: reciclare, pregătire pentru gradul II, pregătire pentru definitivat — între 16—29 iunie.

Institutul de arte plastice din București — între 17—28 iulie: reciclare, pregătire pentru definitivat și gradul II.

Institutul de arte plastice din Cluj-Napoca — între 17—28 iulie: reciclare, pregătire pentru definitivat și gradul II.

Academia de studii economice București — între 19—31 iulie: pregătire pentru definitivat și gradul II.

Institutul de petrol și gaze Ploiești — între 17—31 iulie: reciclare, pregătire pentru definitivat și gradul II.

Institutul de mine din Petroșani — între 17—31 iulie: reciclare, pregătire pentru definitivat și gradul II.

Institutul de construcții din București — între 20—25 iulie: pregătire pentru definitivat și gradul II la specialitățile Construcții civile și Utilaj tehnologic.

Perfecționarea — condiție permanentă a educatoarei

Concluzii și sarcini pe marginea unui schimb de experiență cu directorii caselor personalului didactic

Miercuri 10 iunie a.c., la sala Palatului culturii din Pitești, s-au desfășurat lucrările Consfătuirii de lucru cu directorii caselor personalului didactic din întreaga țară, organizate de Ministerul Educației și Învățămîntului și Uniunea Sindicatelor din Învățămînt, Știință și Cultură.

La lucrările consfătuirii, prezidate de tovarășa prof. univ. dr. Aneta Spornic, ministrul educației și învățămîntului, au participat directori și bibliotecari ai caselor personalului didactic, inspectorii școlari generali adjuncți de la inspectoratele școlare județene, președinții comisiilor județene pentru activitatea sindicatelor din învățămînt, specialiști de la Biblioteca centrală pedagogică și Biblioteca centrală universitară, inspectori din Ministerul Educației și Învățămîntului.

După cuvîntul de bun venit adresat participanților de tovarășa Cecilia Stan, secretar cu propagandă al Comitetului de partid al județului Argeș, s-au prezentat referatele: „Activitățile de documentare și informare desfășurate de casele personalului didactic cu sprijinul Bibliotecii centrale pedagogice și al bibliotecilor universitare” (Ion Rîzescu, director în Ministerul Educației și Învățămîntului); „Rolul și locul casei personalului didactic în sistemul de perfecționare a cadrelor didactice. Activitatea desfășurată de casele personalului didactic în anul școlar 1980/1981” (Aurelian Bondrea, director în Ministerul Educației și Învățămîntului), precum și informările „Conducerea și îndrumarea de către inspectoratul școlar județean a activității casei personalului didactic” (Elena Mateescu, inspector școlar general al Inspectoratului școlar Argeș); „Acțiuni și inițiative ale comisiilor județene de perfecționare a cadrelor didactice, al întăririi disciplinei și ordinii în școli” (Maria Pătrașcu, președinta Comisiei județene Timiș a sindicatelor din învățămînt). Au mai prezentat informări directori ai caselor personalului didactic după cum urmează:

ză: „Activitatea desfășurată de casa personalului didactic pentru perfecționarea directorilor și a șefilor de catedre” (Trif Emil, jud. Sălaj). „Acțiuni întreprinse pentru perfecționarea cadrelor didactice de la sate, pentru difuzarea și valorificarea materialelor informative” (Mihael Gheorghe, jud. Vaslui); „Preocuparea casei personalului didactic pentru organizarea cercetării în mediul școlar și generalizarea experienței pozitive” (Aurel Bold, jud. Dolj). Pe marginea referențelor și informărilor prezentate participanții la lucrările consfătuirii au purtat substanțiale dezbateri.

În încheierea lucrărilor consfătuirii a luat cuvîntul prof. univ. dr. Aneta Spornic, ministrul educației și învățămîntului, cuvînt din care reținem ideea de o deosebită însemnătate pentru orientarea activității de viitor a caselor personalului didactic, a bibliotecilor acestora, a depozitelor fondului documentar și de informare a învățămîntului în sprijinul perfecționării activității cadrelor didactice, al perfecționării întregii activități din învățămînt.

Perfecționarea cadrelor — a spus ministrul educației și învățămîntului — constituie una dintre problemele centrale ale activității partidului și statului nostru. La adunarea festivă consacrată aniversării a 60 de ani de la înființarea partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretarul general al partidului a arătat că „Este necesar să avem permanent în vedere că societatea socialistă și comunistă o construim cu oameni și pentru oameni. De aceea trebuie să punem în centrul întregii activități a partidului și statului nostru omul, ridicarea continuă a nivelului său de pregătire profesională, științifică și culturală, a conștiinței sale revoluționare și patriotice”.

Constatînd faptul că fiecare instituție implicată în procesul perfecționării cadrelor didactice are realizări valoroase și s-a străduit să găsească forme cât mai diverse și mai deosebite de acțiune care să corespundă situației specifice fiecărui județ, ministrul educației

și învățămîntului a apreciat că se simte necesitatea unor schimburi de experiență, nu atât cu caracter republican, cît mai ales pe plan local, eventual de colaborare interjudețeană între case ale personalului didactic apropiate sau cu situații concrete similare.

O primă concluzie care s-a desprins din lucrările consfătuirii pentru Ministerul Educației și Învățămîntului, a arătat tovarășa prof. univ. dr. Aneta Spornic, este aceea a necesității îndrumării de către un singur centru a tuturor caselor corpului didactic, a tuturor bibliotecilor pentru rezolvarea unitară a problemelor acestora și creșterea contribuției lor la perfecționarea personalului didactic. A fost, de asemenea, reținută ideea subliniată de mai mulți vorbitori de a transforma cantitatea în calitate, de a acționa ca fiecare activitate și manifestare care are loc la casa personalului didactic sau sub egida acesteia să fie atractivă, utilă și eficientă. Cu cît fiecare dintre acțiunile organizate va fi mai necesară beneficiarilor ei și cu cît va avea o finalitate clar precizată și urmărită, cu atât și rolul caselor personalului didactic va fi mai activ în viața școlilor din județul respectiv. Nu poate fi de nici un folos dacă vom consemna că s-au ținut 15 simpozioane la una din casele personalului didactic, atît vreme cît acestea nu au dus practic la nici un rezultat. Pentru aceasta trecerea la o nouă calitate în activitatea caselor personalului didactic înseamnă, în primul rînd, scopuri bine precizate și eficiente, sprijin concret acordat cadrelor didactice, contribuții cît mai active la perfecționarea procesului instructiv-educativ și la rezolvarea situațiilor concrete care se cer soluționate în unitățile de învățămînt.

Este necesar — a arătat ministrul educației și învățămîntului — ca fiecare acțiune să fie precedată de o cercetare cît mai atentă a vieții școlilor, a fenomenelor care au loc în școli și, față de concluziile acestei cercetări, să se întreprindă acțiunile care se impun. Se constată, spre exemplu, că într-o școală au avut loc unele manifestări de indisciplină. Să se cerceteze cauzele acestui fenomen și apoi să se întreprindă măsurile adecvate care pot contribui la rezolvarea situației respective.

Un larg cîmp de acțiune se ridică în fața caselor personalului didactic prin extinderea învățămîntului seral. Este de cea mai mare însemnătate pentru toate casele personalului didactic să studieze concret activitatea liceelor respective, să se informeze la inspectoratele școlare și la comisiile de sindicatelor din învățămînt, să ia legătura cu cadrele didactice care predau la aceste licee, cu elevii seraliști și cu cadre de răspundere de la locurile lor de muncă.

Să se inițieze în acest sens organizarea unor acțiuni comune ale instituțiilor implicate în perfecționare, manifestări prin colaborare ale caselor personalului didactic, ale bibliotecilor, ale institutului de cercetări pedagogice și psihologice, ale Editurii didactice și pedagogice, ale publicațiilor de învățămînt.

În legătură cu activitatea bibliotecilor, ministrul educației și învățămîntului a cerut să se rețină că acestea trebuie să aibă un rol activ, să fie în permanență în ofensivă, să vină în întîmpinarea beneficiarilor lor prin forme de activitate cît mai eficiente. Un bun exemplu îl oferă posibilitățile de corelare a pregătirii forței de muncă din țara noastră în această etapă, cu necesitățile „la zi” ale profesorilor, ale elevilor și ale studenților. Biblioteca are obligația să colaboreze cu cadrele didactice, să urmărească programele analitice, să vină în întîmpinarea satisfacerii nevoilor elevilor și ale profesorilor. Sint forme simple de acțiune, ca, spre exemplu, publicarea în houl școlii, cît mai la îndemîna celor interesați, a unor liste de recomandare bibliografică pe teme sau pe noutăți editoriale „pentru profesori”, cu indicația: „vă recomandăm aceste lucrări”, „pentru elevi”, „vă recomandăm pentru lectură”, forme care ilustrează ideea de prezență activă a bibliotecilor școlare.

În legătură cu fondul de carte se constată că există multe materiale valoroase care sînt insuficient folosite, dar se află și lucrări fără valoare acceptate cu ușurință de bibliotecă, atît la achizițiile interne cît și la schimburile internaționale de carte. Este necesar ca Biblioteca centrală pedagogică și Biblioteca centrală universitară să dețină un rol mult mai activ de îndrumare metodologică a bibliotecilor caselor corpului didactic, a bibliotecilor școlare, în toate domeniile de activitate ale acestora, de la achiziția de cărți și prelucrarea acestora, pînă la folosirea activă a cărții de

către cititorul cărui îi este și mai necesară.

Casele personalului didactic trebuie să organizeze cît mai multe activități; se pot organiza acțiuni pentru mai multe cadre didactice de același profil sau pentru cadre didactice care predau discipline cu profil apropiat. Aspectele psiho-pedagogice, metodice, spre exemplu, interesează toate cadrele didactice, indiferent de specialitate. În acest sens e necesar să fie orientată și ponderea acțiunilor care se organizează. Se pot iniția acțiuni comune cu societățile științifice, fapt care ar aduce beneficii pentru cadrele didactice de la toate nivelele, pentru că învățămîntul superior are nevoie de și mai multă informație metodică, în vreme ce la celelalte nivele de învățămînt se simte nevoia de mai multă informație de specialitate, iar întîlnirile organizate cu sprijinul societăților științifice ale cadrelor didactice facilitează schimbul de idei între respectivele nivele.

Reamintind importanța deosebită pe care conducerea partidului, personal tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretarul general al partidului, o acordă perfecționării neîntrerupte a cadrelor, ministrul educației și învățămîntului a menționat că și pentru învățămînt, ca și pentru toate celelalte domenii de activitate perfecționarea este o necesitate obiectivă. Niciodată nu se vor putea obține rezultate valoroase în pregătirea elevilor fără perfecționarea corespunzătoare a cadrelor didactice. Cu atît mai mult prezența cadrelor didactice la acțiunile, la cursurile de perfecționare trebuie tratată cu toată seriozitatea și cu exigență. Prevederile Legii educației și învățămîntului, ale Statutului cadrelor didactice, Legea nr. 2 din 1971 privind perfecționarea cadrelor nu admite derogări de la aceste obligații; ele trebuie să fie aplicate cu toată rigoarea și toată răspunderea la toate nivelele de învățămînt. Unul dintre criteriile de bază ale activității tuturor cadrelor didactice îl constituie nivelul muncii depuse pentru perfecționare. În însăși aprecierea calității activității școlilor trebuie aplicat acest criteriu după cum, la caracterizarea anuală a cadrelor didactice, o rubrică specială se impune să fie pentru consemnarea prezenței acestora la cursuri și la alte acțiuni de perfecționare. De prezența fiecărui cadru didactic la perfecționare este răspunzător fiecare colectiv școlar, conducerea respectivelor școli, organizația de partid și de sindicat din aceste școli. În această privință, sarcini de răspundere revin și caselor personalului didactic care vor trebui să-și orienteze principalul rol activitate în domeniul perfecționării cadrelor didactice pentru sprijinirea pregătirii lor și, mai ales, pentru întîmpinarea neîntreruptă a unui climat favorabil ideii și acțiunilor de perfecționare. Se cere pentru aceasta ca, pe lângă o revizuire a stilului de muncă, a propriilor metode de activitate, activul caselor personalului didactic să renunțe la organizarea acțiunilor formale fără ecou și fără eficiență pe care încă le mai constatăm în activitatea de la acest sfîrșit de an școlar. S-au văzut în programe ale caselor personalului didactic teme frumoase formulate, dar care, în conținutul lor, nu aveau nimic valoros. E bine să spunem clar că acestea nu au alt efect decît acela de a plătisi oamenii și de a compromite ideea de perfecționare. Să avem grijă ca la organizarea acțiunilor să fie invitați oameni care știu să facă expuneri interesante și care să spună lucruri utile auditorului. Acțiunile șablon, plictisitoare, formale, simpozioane care, prin tematica și nivelul de organizare, denaturează însăși noțiunea de acțiune științifică, nu numai că nu folosesc nimănui, dar aduc și prejudicii. În mod categoric se impune ca fiecare acțiune la Casa personalului didactic să corespundă unei necesități stringente specifice cerințelor școlilor, și cadrelor didactice din județul respectiv.

În continuare, tovarășa prof. univ. dr. Aneta Spornic, ministrul educației și învățămîntului, s-a referit și la celelalte aspecte ale activității caselor personalului didactic, precum și la unele probleme cu caracter organizatoric privind publicarea buletinelor de informare și popularizare a acțiunilor caselor personalului didactic, lărgirea continuă a activității de colaboratori și altele. În încheierea expunerii sale, ministrul educației și învățămîntului a făcut unele recomandări cu privire la activitatea inspectoratelor școlare, a conducerilor unităților de învățămînt și a cadrelor didactice în această perioadă de finalizare a anului de învățămînt 1980/1981 și pregătirea viitorului an școlar.

OCTAVIAN BUZESCU

LA FOCȘANI

Consfătuire pe teme de învățămînt

Marți, săptămîna aceasta, la Focșani s-au desfășurat lucrările unei importante consfătuirii și unui larg schimb de experiență cu tema de cea mai mare actualitate și însemnătate pentru învățămînt, pentru cadrele didactice „Cai și modalități de intensificare a procesului de integrare a învățămîntului cu producția, cercetarea și practica social-politică în învățămîntul primar, gimnazial și liceal”. La această acțiune desfășurată în perspectiva documentelor Congresului al XII-lea al P.C.R., a indicațiilor și a sarcinilor trasate de tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al partidului, la Congresul educației și învățămîntului, tema pusă în dezbateri a fost abordată unitar pe cele trei nivele de învățămînt; au participat activiști de partid și ai U.T.C., inspectori școlari și cadre didactice din județele Bacău, Botoșani, Brăila, Buzău, Galați, Iași, Neamț, Suceava, Vaslui și Vrancea, precum și reprezentanți ai unor ministere economice.

În cadrul consfătuirii și schimbului de experiență au fost dezbătute probleme privind profilul și structura rețelei școlare și măsurile în care acestea răspund cerin-

țelor economico-sociale actuale și de perspectivă ale județelor; o amplă dezbateri a prilejuit dotarea atelierei școlare și desfășurarea practicii elevilor, modul în care întreprinderile își îndeplinesc atribuțiile privind asigurarea condițiilor necesare instruirii elevilor. De asemenea, au fost dezbătute aspecte privind participarea cadrelor didactice și a elevilor la activitatea de cercetare științifică, de perfecționare a procesului de predare-învățare, de folosire superioară și eficientă a tehnologiei didactice moderne, precum și eficiența acțiunilor de orientare școlară și profesională a elevilor.

Au mai fost puse în discuție aspecte metodice privind formarea gîndirii economice a elevilor, înarmarea acestora cu cunoașterea noului mecanism economico-financiar, necesitatea creșterii și dezvoltării în continuare a caracterului aplicativ al învățămîntului din țara noastră.

În numărul următor al revistei noastre vom publica pe larg problemele de bază puse în discuție și concluziile ce s-au desprins din această importantă și rodnică consfătuire.